

Published and distributed
under Permit (No. 739) author-
ized by the Act of October 6, 1917
on file at the Post Office of
Boston, Massachusetts. By
order of the President
A. S. Bureson.
POSTMASTER GENERAL.
Tel. So. Boston 2408.

SANDARA

AMERIKOS LIETUVIŲ TAUTINĖS SANDAROS LAIKRAŠTIS

The Lithuanian Weekly "SANDARA"
Published by the Lithuanian
National League of America.
K. J. PAULASKAS
Sec'y and Business Mgr.
YEARLY SUBSCRIPTION RATES:
In the United States \$2.50
To Foreign Countries \$3.00
"SANDARA"
327 E Street, Boston 27, Mass.
5 CENTS

No. 26

So. Boston, Mass., Birželio (June) 29 d., 1922m.

Metai IX.

Išskerdė Daugelį Streikierių

Vokietijos Užsienio Ministeris Rathenau Užmuštas Kova su Plėšikais

ISSKERDĖ DAUGELĮ SKEBŲ.
HERRIN, ILL. Šioje apielinkėje yra angliakasių streikas. Southern Illinois Coal Co. sumanė pradėti darbą su streiklaužiais. Ir prigabeno iš visur ginkluotų "skebų." Kasžin kaip ten prasidėjo šaudymasis tarp skebų ir streikierių. Įpykę streikieriai pasiėmė iš visų geležinių krautuvių šautuvus, revolverius ir amuniciją ir taip apsiginklavę kelių tukstančių minioje birželio 21 d. apsupo ginkluotus skebus. Matydami, kad neatsilaikys, streiklaužiai 7 val. vakare pakėlė balta vėliavą, rodydami, kad pasiduoda. Unijos vadai norėjo išvesti skebus ir duoti jiems progą išsikraustyti iš tos apielinkės, bet paskui sekanti minia troško jų kraujo. Matydami, kad neatlaikys minios, unijos vadai, kaip tik priešginkluotus skebus, išspainiojo į aštrią vielos tvorą, kuria buvo užtvirta giria. Čia ir prasidėjo šaudymas iš abiejų pusių — žuvo du unijos vyrai ir keliolika skebų. Kol buvo pirmesnis šaudymasis, pirma pasidavė, taipgi buvę keliolika užmuštų. Kiek išviso užmuštų, tikrai nežinia. Abėnai visos žinios iš Herrin yra neaiškios, viskas slepiama. Kapitalistų laikraščiai, užtardami skebus, rašo prasimanymus, primeddami streikieriams visokias baisenybes.
Tarp mirtinai sužeistų skebų paminėtas tulas Joe Pitchovik, kurs vadinamas lietuviu.
Vėliausios žinios skelbia, kad užmuštų yra į 40.

SKEBŲ NIEKAS NEKENCIA.
HERRIN, ILL. Užmuštas streiklaužius, kurių negalėjo surasti, kas jie yra, sunėšė į tuščią triobėšį ir suguldė ten, padėdami po galvų po plytgalį. Pustuzinio tautų skebų čia suguldyti. Ateina vyrai, moters ir vaikai jų pažiūrėti, ir niekas nesigaili, matyt, kad širdyje kiekvienas jaučiasi: "gerai jiems už tai!" Iš suguldytųjų keturis vėliau pažino, gi 9 niekas nepažino. Vienas iš užmuštųjų, Robert Shoemaker buvo studentas trijų universitetų, su dviem laipsniais. Ir visą savo mokslą tik tam sunaudojo, kad iš darbininko atimti duonos kėsnį.

UŽSIENIO MINISTERIS RATHENAU UŽMUŠTAS.
BERLYNAS, birž. 24 d. Šį rytą užmušė Vokietijos užsienio ministerį Walter Rathenau Berlyno priemiestyje Grunewald, kad ministeris sėdėjo automobiliu važiuoti į savo ofisą. Ministeris nudėtas ant vietos, žmogūdydys pabėgo.

Užmušimas ministerio Rathenau yra smugis netik Vokietijai, bet ir visos Europos atstatymui, nes užmuštas buvo gambiausias žmogus ir jo priežiuroje pradėjo atsigrębti Vokietijos finansai,

nors vokiečiai turėjo išmokėti tokias milžiniškas kontribucijas.
KOVA SU PLĖŠIKAIS.
KLAIPĖDA, birž. 24 d. Prie Lietuvos rubežiaus buvo maža kova Lietuvos kariuomenės su bolševikiniais plėšikais, kurie plėšė Lietuvą. Kad policija nevaliojo išvyti iš grios plėšikų, šaukiasi kareivių. Po kovos pusė plėšikų gaujos buvo suimta, kita pusė pabėgo į Latviją, kur jie toliau plėšia. Iš Liepojaus yra išsiųstas kariuomenės skyrius, kuris išvaikys tuos plėšikus.

TVERIASI LENKIJOS KABINETAS.
VARŠAVA, birž. 26 d. Artur Silvinski, pirmininkas Varšavos municipaliteto, yra pakviestas ir apsiėmė sutverti naują kabinetą į vietą Ponikowskio kabineto, griuvusio birželio 6 d.

LAIVIJOS BUDŽETAS.
WASHINGTON, D. C., birž. 20 d. Vakar Senatas perleido bilių, paskiriantį laivynui apie \$295,450,000 metinių iškaščių ir suteikiantį laivynui 86,000 laisvanorių. Dabar laivyne laisvanorių yra 115,000. Bilius nusiųstas Buto patvirtinimui.

NUMIRĖ BAGOCIUS.
TARRYTOWN, N. Y., birž. 25 d. Šiandien išryto 7 val. čia mirė vienas iš turtingiausių Amerikos žmonių, William Rockefeller, brolis garsaus John D. Rockefellerio. Mirė uždegimu plaučių. Jo turta apskaito tarpe \$100,000,000 ir 250,000,000.

MIRĖ MANACO KUNIGAİKŠTIS.
PARYŽIUS, birž. 26 d. Šiandien 5 val. po pietų čia numirė Albertas Honore Karolis, Monakos kunigaikštis. Kunigaikštystė Monako turi tik 8 ketvirtines mylias ploto, bet kad čia yra visam sviete garsi kazirnyčia Monte Carlo, nešanti milžinišką pelną, tai Monako kunigaikštis buvo turtingas. Mirėsis valdonas gautus pinigus suvartodavo mokslo reikalams. Ypač jis buvo atsidaavęs tyrinėjimui jurių dugno.

LIETUVOS ŽINIOS
EK. ROKIŠKIS. Balandžio m. 21 d. čia įvyko Rokiškio apskr. mokyklų konferencija. Kadangi ji buvo kviesta buvusio instruktoriaus J. Šukio, kuris prieš keletą dienų išvažiavo į Leipcego darbo seminariją toliau tęsti mokslą, jo įgaliotas konferenciją atidarė Meilus. Išvažiavusiojo vardu atsisveikino, dėkodamas mokytojams, kad per trejus jo instruktoriaus metus visi bendrai kontakte dirbo švietimo srityje, ragino mokytojus ir toliau uoliai ir sekmingai tęsti taip sunkų ir atsakomą mo-

kytojo darbą. Mokytojų konferencija nutarė buvusiam instruktoriui šukiui raštu pasiūsti padėkos žodį netiktai kaip instruktoriui, tinkamai ėjusiam savo pareigas, bet ir kaip darbininkui švietimo dirvoje, sugebėjusiam tinkamai vesti mokslo vadybą Rokiškio apskr. ir dirbti švietimo darbe kontakte su mokytojais.

Toliaus konferencijai pirmininkavo švietimo ministerijos paskirtas laikinai eiti instruktoriaus pareigas mok. J. Samas. Pirmuoju dienotvarkės punktu svarstyta išleidžiamieji egzaminai. Nutarta Rokiškio apskr. išskirstyti į tris rajonus, į kuriuos artimosios mokyklos turės atvežti savo mokinius egzaminams. Mokytojų atstovais apskr. švietimo komisijon vieton B. Mackaus išvažiavusio į Vokietiją ir išstojusio J. Samo, dauguma balsų išrinkta mokytojai S. Meilus ir A. Pautienis. Svarstyta švietimo Ministerijos aplinkraštis apie mokslo metų padalinimą į dvi dali.

Paskiau skaityta p. Kesuno referatas "Paišybos mokslas prad. mokykloje" ir mok. Markevičius "Gamtos mokslas prad. mokykloje." Paskutinis referatas gana įdomiai demonstravo su gamtos mokslo priemonėmis.

- MINISTERIŲ KABINETE.**
1922 m. birželio 2 dieną Ministerių Kabinetas priėmė: 1) dvarų darbininkų samdymo ir atstatymo įstatymo papildymą.
2) Susisiekimo Ministerijos Gelžkelių Valdybos 1922 m. išlaidų sąmatos papildymo projektą 45,400,260 auksinų sumoje.
3) Susisiekimo Ministerijos Siaurųjų Geležinkelių Valdybos 1922 m. išlaidų sąmatos papildymo projektą 23,403,138 auksinų sumoje.
4) Finansų, Prekybos ir Pramonės Ministerijos 1922 m. išlaidų sąmatos papildymo projektą 8,888,875 auks. sumoje.
5) Susisiekimo Ministerijos Inspekcijos ir Technikos Mokyklos 1922 m. išlaidų sąmatos papildymo projektą 950,665 auksinų sumoje.
6) Švietimo Ministerijos 1922 m. išlaidų sąmatos papildymo projektą 125,280 auksinu sumoje.
7) Finansų, Prekybos ir Pramonės Ministerijos Finansų Departamento 1922 m. išlaidų sąmatos papildymo projektą 21,606,232 auksinų sumoje.
8) Teisingumo Ministerijos 1922 m. pajamų sąmatos papildymo projektą 10,262,300 auks. sumoje.
9) Finansų, Prekybos ir Pramonės Ministerijos Akcizo Departamento 1922 m. pajamų sąmatos papildymo projektą 93,826,000 auksinų sumoje ir išsprendė visą eilę kitų finansų klausimų. (Elta).

KAUNO KRONIKA.
Opera. Birželio 7 d. vaidinama opera "Faustas." Pradžia 7.30 v. vak.
Šiandien, ketvirtadienį, birželio 8 d. Dramos Vaidykla stato antrąsyk Oskaro Wilde (Uaildo) 3 veiksmy "Nerimtą komediją

rmtiems žmonėms" arba "Koreikia kartais moteriškai." Iš to, kaip ji praėjo ir buvo publikos sutikta pirmą kartą, galime spręsti, jog toji grazi ir smagi komedija susilauks tokio pat pasiseimo, kokį turėjo ir tebeturi "Buridano Asilas."

Privalomas įsakymas statybai paskatinti Kaune.
1. Visi privačių žemės sklypų savininkai, kurių sklypai yra Kauno miesto ribose ir nėra apstatyti triobėšiais, apdedami metiniu mokesniu, kurio dydis turi būti lygus nuo 1 nuoš. iki 5 nuoš. neužstatyto žemės sklypo vertės.

PASTABA: Neužstatytu sklypu laikomas ir toks žemės sklypas, kurio vertė yra tris kart didesnė, negu esami jame triobėšiai.
2. Draudžiama gyvenamus butus keisti į krautuves ir į dirbtuves, o pačius fabrikus ir dirbtuves leidžiama statyti tikti miesto valdybos nurodytose vietose.

3. Visų sklypų ir neužstatytų plotų savininkai privalo leisti Kauno miesto V-bai tiesti per savo sklypus naujas gatves arba praplauti esamasias einant užtvirtintu Kauno Atstatymo Komisijos planu; už nusavintus gatvių nutiesimui arba praplatinimui žemės plotus Valdyba ištuoda metarais prasliskus nuo užėmimo dienos atlyginimą, einant nustatytu Apkainavimo Komisijos dydžiu.

4. Visi naujai statomi namai, pradant nuo 1922 metų, per pirmuosius penkius metus atleidžiami nuo mokesnio už nejudomąjį turta.
Sklypai kariams. Miesto Valdybos nutarimu, atiduota be varžytinių prieinamomis sąlygomis trijų karininkų bendrovei, susidedančiai iš majoro Antano Jakšto, kapitono Antano Užupio ir kapitono Prano Klimaičio žemės sklypai namams statyti. Šie sklypai yra ant žalojo Kalno ir buvo pasilikę neišnuomoti varžytinėse. Šie karininkai nori pritraukti prie savęs ir daugiau narių. (K. J. B.)

"Lietuva."
AMERIKOS SPAUDA APIE LIETUVĄ.
Pastarajame "Literary Digest" numeryje randame ilgoką straipsnį Vilniaus klausimu. Atpasakota istorija lenkų-lietuvų ginčo dėl Vilniaus ir abiejų pusių argumentai. Išdėstoma bešališkai. Išvada prašyte-prašosi, jog Vilniaus užėmimas ir prijungimas buvo neteisėtas aktas. Tame pačiame klausime administracijos pusiau ofisiojozas "Washington Post" idėjo redakcijos pastabą. Pastabos rašytojas, tur-but, rėmėsi žiniomis, paimtomis iš "Nation," nes atpasakojo padėti bešališkai su neprielankia išvada dėl lenkų.
Specialis korespondentas "Washington Star" ir "Chicago Daily News" p. A. R. Decker paskelbė iš Vilniaus ilgą korespondenciją apie tai, jog ginčas dėl Vilniaus sulaukė Europos prekybos. Lenkai negali išvesti niškų, kurių jie daug turi savo valstybės šiauriose, nes Lietuva Ne-

munu medžio nepraleidžianti. Nurodo svarbumą, Vilniaus kaip centro prekybai tarp Rusijos ir vakarų Europos. Vilnius buvęs Lietuvos sostinė jau nuo 1322 metų. Dabar, sako, lenkai ir lietuviai vieni kitų priskaitą tik po 2%. Autorius manas, kad tikrumoje vienu ir kitų esą po 20—22%, gi kad didžiuma sudarą žydai, kurie ir valdą miestą. Mieste esanti lenkų kultūros viršenybė ir žydai taikąs prieš lenkystės. Metodistų misijonieriai atidarė Vilniuje savo skyrių.

Autorius nesitiki, kad Tautų Sąjunga greitai nuštatysianti liniją tarp Lietuvos ir Lenkijos; tuo tarpu, sako, reikią laukti naujo užpuolimo ant Vilniaus. Šį kartą iš pusės biznierių, kurie stengsis užmegsti prekybą su Rusija.

Įdomų straipsnį randame New Yorko laikraštyje, "Evening Mail," pavadintą "Europa gerinasi Baltijos Valstybėms." (Rašo Associated Press korespondentas iš Rygos). Po Rusų-vokiečių Rapallo sutarties bal. 17 d. visa Europa ėmusi kreipti daug domės Lietuvą, Latviją ir Estoniją, nes tos šalys randasi kaip tik tarpe Rusijos ir Vokietijos. Vokiečiai tuoju po Genos konferencijos išsiuntė į Pabaltijos Valstybes savo ypatingą pasiuntinį p. Blucher'į, kurs po keletą dienų viešėjęs Kaune, Rygoje ir Talinė (Reval'je). Visur tikrinęs, kad Vokietija turinti kogeriausių ir koramiausių intencijų link Pabaltijos kraštų ir kad prietelingi santikiai Pabaltijos valstybių su Vokietija išsėsią su didele ekonomine ir kitokia nauda pačioms Pabaltijos Valstybėms.

Vokiečiai gegužės mėnesį jau pradėję reguliare oru komunikaciją tarp Pabaltijos sostinių ir tarp Karaliaučiaus ir Berlino. Jie plenuoją taip pat pagerinti ir susisiekimą gelžkeliais, nes tos valstybės stovį ant kelio tarp Berlino ir Maskvos.

Tuoju po Blucherio misijos atėjęs iš Francijos pripažinimas Lietuvos de jure (žinia, tur-but, pramanyta. L.I.B.) ir visokios francuzų misijos suką apie Kauną. Vokiečiai ir francuzai lenkyniuoja besigerindami Rusijai. Toji pati Francija siunčianti misijas į Rygą ir Estoniją Rygos busimoj parodoj francuzai pirkilčiai ir pramonininkai ruošiasis dalyvauti labai skaitlingai. Francuzų bankininkai flirtuoją su Latvijos kapitalistais. Francuzų karo laivai padarę vizitą į Rygą, Revelį ir Helsingforsą. Neatsilieka nei Anglai. Ir jie siunčia daugelį misijų į didžiuosius Pabaltijos miestus.

"New York Times" idėjo birželio 4 d. žinutę, kad Klaipėdos krašte, kur esą apie 140,000 gyventojų, buvę surinkta 54,429 parašai po prašymu talkininkų valstybėms, kad Klaipėdos kraštas būtų padarytas nepriklausoma valstybė. Išviso balsuotojų, tame krašte esą apie 56,000. Prie tos peticijos sudarymo, rodo, nemažai prisidėjo lenkai ir francuzai.

Naujiems Rinkimams Besiartinant.

Už dveju-trijų mėnesių Steigiamasis Seimas baigs savo darbą ir bus rinkimai į paprastąjį Seimą. Todėl mes valstiečiai ukiminkai, mažžemiai ir bežemiai jau iš anksto turime susidomėti ateinančiais rinkimais, kad nepralaimėtume jų, kad žemdirbiai (teisingiau žemvaldžiai, tai yra, tie patys dvarininkai) su kunigų pagalba neapgautų mus, žadėdami dangišku migdolų. Kaip anuomet, tai ir ateinančiais rinkimais į Seimą, sienos ir tvoros bus nuklijuotos, išmargintos įvairiais skelbimais, atsišaukimais ir plakatais. Bažnyčios virs mitingų salėmis, kur kunigai šauks, kad nebalasuotumė už "bedievius," tai yra valstiečius; gąsdins visokiomis peklomis ir lies ašaras, kad tik prikalbintų balsuoti už kuniginę partiją. Pridirbs ant vieno kuralpo daugybę partijų, federacijų, pristatys visur žabangų, kad į juos įsipainiotų kuodaugiausia nesusiprėtėlių. Krikščionys demokratai girdamies savo nuopelnais, dar daugiau visa ko prižadėdami, lies ant valstiečių kibirus žemeitų.

Žemdirbiai norėdami turėti nors bent vieną savo atstovą Seime ir gi nesigailės pažadėti kruvos gėrybių. Visos partijos jau judinas iš vietos. Sukruskime ir mes valstiečiai — ukiminkai, mažžemiai ir bežemiai, kad laikui atėjus galėtumėm stoti petyš į petį, ir butumėm pasirengę balsuoti iš anksto žinodami, kad žemdirbiai, krikšč.-demokr. ir panašios partijos yra darbo žmonių priešai. Patekę Seiman, jie užmirš, kas jiems atidarė duris į t. y. valstiečių, ir pradės rūpintis savo reikalais.

Renkant žmogų Seiman, ne užtenka, kad jis būtų labai pamaldus. Juk Seimas ne maldos namai. Ten sprendžiami gyvulių valstybės ir piliečių reikalai: tvirtinamos sutartys su kitomis valstybėmis, nustatomi mokesčiai ir leidžiami įstatymai, kuriais tvarkomas visas gyvenimas. Tiems klausimams spręsti reikalingi žmonės, nusimaną tokiuose reikaluose ir tvirtai pasiryžę ginti darbo žmones nuo skriaudimo ir išnaudojimo. Tam netinka ir "bepartyviai," nes tai toki žmonės, kurie, arba patys nežino, ko jie nori, ką jie darys, arba bijosi pasisakyti, kas jie toki, žinodami, kad jų tuomet niekas nerinks. Jie yra ir "jusų" ir "musų."

Taigi mums valstiečiams ukiminkams, mažžemiams ir bežemiams tvirtai reikia laikytis L. Valstiečių Sąjungos, kurios atstovai iki šioliai Steigiamajame Seime sąžiningai gynė darbo žmonių reikalus. Į paprastąjį Seimą reikia pasiūsti kodaugiausia L. Val. Sąj. atstovų. Tuomet galėsime laukti, kad turėsime kam apginti nuo skriaudų ir išnaudojimo, o valstybės reikalai bus apsaugoti nuo šmugelinkų ir spekuliantų. Valstietis.

("Liet. Uk.")
Niekas nėra šventa, tik tyrumas mūsų minties. — Emerson.

A.L.T.S. REIKALAI

NAUJAI ATGIJO A. L. T. SANDAROS 46 KUOPA HARTFORD, CONN.

Mes, Sandariečiai, kasdien sulaukiame linksnių žinių apie mūsų organizacijos buvimą. Kasdieną sulaukiame skaitlingus būrelius naujų idėjų draugų, kurie studijuoja mūsų eiles sutvirtina mūsų organizaciją—Amerikos Lietuvių Tautinę Sandarą. Jų prisidėjimas prie Sandaros mums yra labai džiuginantis, ir tas mus paskatina prie didesnio veikimo laisvos demokratijos dirvoje, nes parodo, kad mūsų darbai yra naudingi mūsų tautai, ir kad mūsų darbus jau tinkamai įvertina amerikiečiai lietuviai.

Per pereinamąsias bedarbės metus kai-kurios kuopos buvo apsilpnėjusios ir buvo manoma, kad jau jos pasitrauks iš mūsų eilės. Bet šiandien pasirodė, kad tas susilpnėjimas buvo iš prielaidų, nes sunkių laikų, — iš ekonomikos suirutės, o laisvos demokratijos dvasia viešpatavo tarpe amerikiečių lietuvių, ir jie laukė progos, geresnių laikų, kada vėl galės stoti į savo vienminčių eiles, ir sykiu kovoti už Lietuvos laisvę, už darbo žmonių gerovę.

Štai šiomis dienomis galima sakyti jau visai buvus užsčius 46 kuopa naujai atgimė, ir į ją įstojo sekanti tėvynainiai:

J. Baltulionis,
Jok. Gudaitis,
Ant. Jotautas,
J. Kmeliauskas,
Gab. Levasauskas,
M. Mikalonis,
L. Stumbris,
A. Stankevičius,
B. Videikis,
K. Valiackas,
T. Valkevičius.

Kadangi praėityje Hartfordas buvo apniauktas tirstomis klerikaliskomis migdomis, tai atgimimas 46 kuopos mums labai daug ką parodo. Parodo, kad klerikalizmas su visomis jo klastomis jau pradeda priėti liepto galą, ir kad jų klaidingus darbus amerikiečiai jau aiškiai pamatė, ir šiandien, sparčiai studijuoja A. L. T. Sandarą, didina eiles kovojančių prieš juodąją internacionalą, kuris jau yra galutinai pasiryžęs pavergti Lietuvos laisvę.

Tad varde A. L. T. Sandaros sveikinu Hartfordiečius naujus idėjos draugus, pilnai pasitikėdamas jūsų dideliems darbams, kad jūs nuveiksėte didelius darbus, paskatindami savo draugus dėtis prie Sandaros, ir bendrai dirbauoti už pilną Lietuvos laisvę, už Lietuvos kaimiečių gerovę.

K. J. PAULASKAS,
Sandaros Sekr.-Adm.

Iš A.L.T.S. Kp. Veikimo.

HARTFORD, CONN.

Atgaivinimas A. L. T. S. 46 Kp. Šioje kolonijoje jau pirmiau buvo kuopa sutverta, bet laikams pablogėjus ir kuopa paėjo. Dabar atsirado lietuviai, kurie atjaučia savo tautai ir lietuvių tautos laisvam gyvenimui, tai nutarė susausti pritariančius lietuvius ir atnaujinti kuopą. Susirinkimas įvyko birželio 15 d. pas draugą Teofilijų Valkevičių grįčioje. Susirinkime dalyvavo sekanti: T. Valkevičius, M. Mikalonis, J. Gudaitis, Z. Levasauskas, K. Valiackas, Ant. Jotautas, J. Baltulionis, L. Stumbris, B. Videikis. Susirinkimui prasidėjus, draugas Valkevičius perskaitė A. L. T. Sandaros principų programą dalį, kad būtų visiems aišku, kaip A. L. T. Sandara kovoją už laisvai manančių žmonių reikalus.

Taiči susirinkime buvo išrinkta valdyba: Teofilijus Valkevičius pirmininkas, Motiejus Mikalonis finansų ir užrašų raštininkas, Gabrijelius Levasauskas pirmininko pagalbininkas ir organizatorius, Antanas Jotautas išdininkas.

Po susirinkimo nariai pasidėjo pasidaruoti ir prirašyti naujų narių prie kuopos.

M. Mikalonis, raštininkas.

BALTIMORE, MD.

Iš Sandaros veikimo.

A. L. T. Sandaros 5 kuopos birželio 13 d. buvo surengtas vakaras vakarinės mokyklos pabaigai. Programą išpildė vakarinės mokyklos mokiniai ir mokinės gana gražiais lavinimais ir dainomis, kurių publika ramiai klausėsi ir atsakinėjo rankų plojimu. Vakarą išpildė dalyvavę ir A. L. T. Atletų Klubas, kuris puikiai sugrąžino, kad net antrą kartą turėjo sugrįžti ant pagrindu, nes buvo pageidaujama publikos. Pasibaigė vaikučių lošimu.

5-tos kuopos raštininkas prie pabaigos pakvietė publiką prie pasilinksminimo. Taipgi kvietė prisirašyti prie kuopos, prirodydamas, kikius darbus atlieka mūsų organizacija ir kokius augina tėvynainius, kurie buvo matomi šio vakaro programoje. Malonu buvo matyti, kad mūsų vaikučiai dainuoja lietuviškas dainas, kurios mūsų tėvynėj skamba per kaimus.

Vakarą vedėjas buvo pilietis Antanas Kurilaitis, taipgi jis ir vakarinės mokyklos vedėjas. Jis pasišventęs tam darbu ir nenulstančiai dirbauojasi, vertas didelio atlyginimo už savo darbus, o tas priklauso nuo visuomenės.

Šiuo metu pranešti visuomenėi, kad nuo šių metų vakarinė mokykla pereina į A. L. T. S. 5 kuopos globą ir ateinančią žiemą kuopa rūpysis visais reikalais. Šiais metais mokiniai mažų vaikučių ir mergaičių apie 70, taipgi ir suaugusių keliolika. Ateinančią žiemą tikimės, kad bus daugiau. Šiuos metus pagalbininkas yra Justinas Rusga, kuris puikiai dirbauojasi. Vardu mokinių ir jų tėvų turį širdingai aciu tiems dviem narsiems vyrams.

K. Peckis, raštininkas.

NEW BRITAIN, CONN.

Didelės prakalbos įvyko birželio 12 d. surengtos Sandaros 32 kuopos svečiams L. Natkevičiui ir B. Žygeliniui. Nors jau čia ne kartą prakalbos buvo rengiamos, bet šios prakalbos buvo vienos iš žymiausių. Publikos buvo skaitlingas būrelis, ir čia turį pažymėti, kad ramiai visi klausė gerbiamųjų svečių. Ir teko girdėti kalbant publikoj, kad viskas buvo teisybė kalbama svečių. Dar turį priminti, kad po prakalbų buvo surengtas vakarėlis svečiams. Dalyvavo skaitlingas būrys žmonių, daugiausia Sandarierių, čia dar gerbiami svečiai kalbėjo. Čia visi dalyvaujanti dalijosi mintimis su svečiais. Gerbiami svečiai atsiseikindami kožnam linkėjo pasimatymo Lietuvoje po Lietuvos Trispalvę Vėliava.

Aukų surinkta Politoniam Izdui \$120.30. Randos už svetinę užmokėta \$8.00, pasiliko Politoniam Izdui \$112.30.

Vakarą vedėjas A. J. Krušinis.

PORTSMOUTH, N. H.

Iš "Sandaros" aprašymų ir korespondencijų matyti, kaip visose kolonijose veikiama visokiais būdais. Bet mes negalime

tuos pasigirti, nes turime priežas-tis — bedarbę ir mažai lietuvių.

Dabar bus svečių maršrutas, bet mes negalime parengti, nors kaikurie labai norėtų matyti svečius. Svečiams but labai gera proga pamatyti Naujos Anglijos grožybes apie istorinį miestą Portsmouth, N. H., nes čia yra arti "byčiai" ir kitos vasarinės vietos, kur daugumas suvažiuoja vasaros laikui iš visų Amerikos kraštų. Čia yra vieta, kur taiką pasirašė Rusija su Japonija, 1905 metais.

A. Zubkus.

BALTIMORE, MD.

Atydai Sandaros 5 kp. narių.

Gerbiami Sandariečiai, malonėsite atsilankyti į susirinkimą ir naujų narių atsivesti. Susirinkimas bus pėnyčioje birželio 30 d. Lietuvių Svetainėje prie Hollins St., knygyno kambaryje, 7:30 val. vakare. Begalo yra svarbus susirinkimas ir daug svarbių reikalų, kurie reikalingi apkalbėti. Pabuskim, Baltimoriečiai, miego, nes jau, rodos, atsilėjomė iki valiai ir besilėdami toli atsilikome nuo kitų kuopų, kurios toli nuėjo tautos darbu. Bet turim vilties, kad ir mes kartą sukursime.

Malonėkite nepraleisti šio svarbaus susirinkimo.

K. Peckis.

LAIŠKAS IŠ LIETUVOS.

Mūsų pažangesniems žmonėms diena po dienos lieka sunkiau dirbt. Gyvenimas tampa sunkesniu. Lietuvos padangė niūkiasi. Klebonai, kunigai ir visi su jais "krikščionys demokratai" ponavoja. Jie visur stengiasi uždėt savo leteną ir tamsius, mažiau nusimanančius valstiečius apgaudinėt ir vedžiot. Krikščionys demokratai, naudodamiesi, kad St. Seime jų dauguma, prievarta visiems primeta tokią tvarką ir leidžia tokius įstatymus, kurie vien jiems (krikšč. dem.) patinka. Krikščionių demokratų St. Seime daugiau pusės, todėl gal daug kas mano, kad jų nori mūsų žmonės. Anaiptol, ne! Daugumą atstovų jie laimėjo tiktai merais ir visų kitų partijų biauriausiais šmeižimais. Rinkimuose į St. Seimą visų kitų partijų ir grupių kandidatų šmeižė kiek galėdami, prasimanymdami ir melnuodami nebutus, negirdėtus dalykus. Daugiausia melavo ir šmeižė krikščionybės "platintojai" ir "Dievo tarnai"—mūsų kunigai. Bažnyčią pavertė ne maldos, bet mitingų ir šmeižimo vieta. Žmones gąsdino, kad jei nebusiosių už krikščionis demokratų, tai neprisims išpažintin, nelaidosiai kapuose ir tt. Atskiras ypatais kitų partijų, kaip p. Sleževičių, Grinių ir kt., šmeižė visokiais biauriais būdais. Šmeižė ir visi kiti krikščionių demokratų tarnai. Kaip jie šmeižė, galima suprast iš to, kad po rinkimų kai kurie krikščionių demokratų šūlai, pavyzdžiui kun. Vaišnora ir dabartinis St. Seimo narys Bičūnas, buvo patrauktas už šmeižimus teisman ir nubausti.

Ne kitaip daro ir dabar mūsų klebonai. Štai Jonišio švietimo komisijos narys kun. A. Bublys, sušaukęs švietimo komisiją, primelavo, kad dvarininkui J. Koškuliui valdžia grąžino dvarą ir todėl iš Koškulio namų reikia išmest tuoj mokyklą, nors Koškulis turėjo 12 kambarių, o mokykla tik 3. Švietimo komisija, kurioj daugumas krikščionių demokratų, nutarė mokyklą išmest. O kun. Bublys ir dvarininkas Koškulis — geri bičiuliai. Koškulis surengia leibonui gerus pietus, geroką taurę vyno pastato, tai jo dalykai ir svarbesni kun. Bubliui, kaip Lietuvos žmonių švietimas.

Tas pats kun. Bublys rašinėja

švietimo ministerijai, melnuodamas, kad vietinės mokyklos vaikų tėvai reikalauja mokytojų pašalinti, kuris jam nepatinka. Kitas žinomas Rokiškij kun. Stakelė stengėsi primeluoti apskrities tarybai, kad Rokiškio gimnazijos direktorius švietimo ministerijos paskirtas netiesotai, kad ministerijos paskyrimo raštas pasirašytas ne Bizausk, bet P. Mašiot, kuris net rašyt taisykliškai nemokas. Paėmiau čion tik pavyzdžius, bet panašių dalykų rasime begales.

Kunigai - mokytojai. Dabar klebonai ir kunigai pas mus į mokyklas mokytojais spriauste spriaudžiasi. Rupi jiems čionai politika, mažų vaikų gąsdinimas įvairiais bedieviais, cicilikais, rupi jiems mullint dar jaunųjų vaikų protą ir padaryt iš jų paklusnius sau tarnus. Ypač spraudžiasi į vidurines mokyklas ir gimnazijas. Čionai imasi ne tik tikybos mokyt, bet ir kitų dalykų: matematikos, gamtos, kalbų, apie kuriuos kitas klebonėlis ir supravimo neturi. Bet visgi lenda ir lenda atkakliai, pavyzdžiui. Mariampolės, Utėnos, Ežerėnų, Zarasų ir kt. gimnazijose. O Utėnos gimnazijoj kun. Butrimo, eidamas direktoriaus pareigas, eina kartu ir žandarų pareigas: ne tik mokykloj, bet ir namie mokiniai negali ir krustelėt laisviau, nesiklausę kun. Butrimo. Varžymas mokinių didžiausias, neblogesnis, kuris buvo caro laikais. Tas pats ir Ežerėnų progimnazijoj. Kun. Janilionis vietoj, kad mokyt lietuvių kalbos liepia mokinius pasakot pamokslus, kuriuos bažnyčioje girdėjo, o jei nepasakoja, tai visokiais budais persekioja. Kitus pačios mokyklos mokytojus kun. Janilionis šmeižia ir stengiasi kompromituot žmonėms, visako primeludamas. O patsai jis pavasarį 1921 m. slaptai kvietė mokinius net 1-mos klesos į susirinkimus ir ten juos dirbo "ateitininkais," paklusniais krdemokratams, įsakydamas niekam apie tai nepasakot. Tas pats ir kitur.

Dabar pas mus kunigai visose kėrtėse rėkia, kad Lietuvos mokytojų profesinė sąjunga nori išvart tikybą iš mokyklos, bet patys jos dėstyt nenori. Kai-kuriose Kauno mokyklose per visus metus neateina į mokyklą mokyt tikybos, o tuom pačiu metu šmugeliu užsiima įvairiose bankose. Jonišio klebonas galvatrukėdams supirkinėja dolarius, auksą, sidabrą, ant savo klebonijos durij net Ukio banko iškabą pasikabino, o mokytojus nori priverst tikybą dėstyt, kad pačiam nereiktu, nes, matot, laiko neturjs.

Tai tokius mokytojus krikščionys demokratai nori duot Lietuvai!

Krikščionių demokratų provokatoriai. Nešvariems darbams dirbt ir žmonėms apgaudinėti turi ir tam tikrų žmonių — provokatorių. Kedainių apskrėčio mokytojai Kunevičius ir J. Misūnas buvo ilgą laiką Mokytojų Profesinėj Sąjungoj tik tam, kad ją paskiau, prasimanius nebutus dalykus, šmeižti krikšč. dem. laikraštyj "Laisvė." Kitas krikšč. dem. Mažeikių apskr. pradedamųjų mokyklų instruktorius Barkauskas su Kentraite taip pat ilgai "dirbo" Mokytojų Profesinėj Sąjungoj, visais budais jai kenkdami ir proteguodami vien "katalikų" sąjungos narius. Tam pačiam Barkauskui Mažeikių apskr. valdininkų sąjungos visuotinas susirinkimas 7-XI. 1921 už valdininkų šmeižimus paskelbė šeimynišką boikotą. Da vienas katalikų liogervo šulas S. Adomaitis. Šis dalyvavo pereiną vasarą mokytojų ekskursijoj į Latviją ir Estiją, pabėgo neužsimokėjęs kelionės išlaidų, paskiau šią kelionę provokavo "Laisvėje". Mokytojaudamas

Šiauliu apskr., S. Adomaitis prisiskolino pas visus draugus ir, teismui įslaustas, iš Šiaulių padangės išnyko ir nubėgo į Mažeikius. Mažeikių miesto Taryba 29-IX-1921 pareikalavo švietimo Komisijos S. Adomaitį, kaipo neįstikimą žmogų, atleist nuo mokytojavimo. Reiškia, gallop "prilipo ožys liepto galą!" Tai toki, ir panašūs šiems, mūsų "katalikų" darbeliai!

Mūsų reikalavimai. Krikščionims demokratams rinkimuose į St. Seimą pasisekė šmeižimais sukvailint žmones. Bet rinkimuose į savivaldybes, kurios įvyko ši vasarą, jau nepasisekė. Žmonės pamatė krikšč. demok. darbus, suprato ko jie nori. Naujų savivaldybių suvažiavimas švietimo reikalų nutarė:

"Mokinimas ir auklėjimas turi but vedamas mokslo, darbo, aktyviško tyrimo ir laisvos kritikos pamatais. Dalykai dogmatiško pobūdžio ir liečią religijos ir sąžinės reikalus negali but priivalumais (tikyba). Štai ko nori žmonės. Bet krikščionys demokratai, naudodamiesi savo daugumu St. Seime, naudodamiesi progą, leidžia priešingus visai šaliai įstatymus, kurie sąžinės laisvę varžo (pavyzdžiui, mokyklų įstatymas, duodantis klebonams tiesą žiūrėt mokytojus tikybinės ištikimybės, priešingai, mokytojų iš mokyklos išvays).

Tai tokios pas mus pilietiškos laisvės ir demokratiškumas!

Draugai, Amerikiečiai! Jeigu jus visuomet žymiai rėmėte ir dabar remiate Lietuvą, tai paremkit ir dabar mus. Neleiskite krikščionims demokratams čionai tyčiotis iš jūsų darbo ir demokratiškais reikalavimais. Gyvendami laisvoj šalyj ir suprasdami tos laisvės vertę, padėkite likusiem čionai Lietuvoj savo tautiečiams iskivot pilietišką laisvę, ypač sąžinės laisvę, kuri taip reikalinga Lietuvos gerovei ir jos ateičiai!

Draugų vardu Kalvelis.

P. S. Šį laišką prašau ir kitų Amerikos lietuvių laikraščių perspausdint.

J. K.

Tikėjimas Suvietytose Valstijose.

Su Sv. Valstijų pradžia buvo nutarta, jog kiekvienas žmogus, ir kiekviena moterė gali gerbti Dievą kokiū budu nori, ir jog Sv. Valstijos neturės ypatingos bažnyčios. Todėl mūsų konstitucija sako: "Kongresas nepadarys jokio įstatymo valdyti ar įsteigti kokį tikėjimą."

Pasekmės to viso yra, jog mes čion Sv. Valstijose turime daugiau įvairių tikėjimų negu bile kita šalis, ir jog žmonės čion daugiau interesuojasi religijose reikaluose, nes patys prisideda prie kokios bažnyčios ir turi ją užlaikyti. Daugias pusė Sv. Valstijų gyventojų, liuosnorai, prisidėjo prie bažnyčių. Nuo pasaulinio karo vis daugiau ir daugiau prisideda prie dvasiškų reikalų ir beveik visos bažnyčios praneša narystės padidinimą.

Vėliausia bažnytinė statistika rodo, jog 45 milijonai žmonių priklausė prie bažnyčių, ir šiose skaitlinėse neskaityta 21 milijonas vaikų, kurie priklauso prie nedėdieninių mokyklų ir beveik visi prisidės prie bažnyčių, kuomet užaugs. Pabaigojė 1921 metų bažnyčios turėjo 1,600,000 daugiau narių, negu pabaigojė 1919 metų.

Sv. Valstijose yra suvirš 200 įvairių tikėjimų, bet mažai skirtumo tarp daugelio iš jų, ir 158 gali buti sumažinti į 24. Liuteronai padalinti į 18 įvairių kuopų, galėtų buti skaityti kaipo viena šeimai. Baptistai priklauso prie 14 įvairių kuopų, bet visų tikėjimas beveik venodas. Pen-

koliaka įvairių metodistų ir 10 prezbiterijonų galėtų buti pridėti prie vienos bažnyčios. Galime sakyti, jog Sv. Valstijose turime 50 įvairių bažnyčių, krikščioniškų ir ne-krikščioniškų.

Pusė visų bažnytinių narių Sv. Valstijose yra katalikai. Bet tas nereiškia, jog Sv. Valstijos yra katalikiška šalis. Priežastis yra didžiausias katalikų skaitlinės yra, jog katalikų bažnyčia skaito visus krikščionis narius, kuomet protestantai tik skaito suaugusius. Sulyginant abidvi krikščioniškas grupes randame, jog katalikai turi 22,500 kunigų ir 17,500 bažnyčių, kuomet protestantai turi 170,000 ministrų ir 113,000 bažnyčių.

Sekanti septyni turi suvirš milijono narių: Katalikai 24½ milijonų; Baptistai 8 milijonus; Metodistai 8 milijonus; Liuteronai 2½ milijonų; Prezbiterijonai 2,300,000; Kristaus Mokiniai 1½ milijonų; Episkopalai 1,100,000. Trys kiti tikėjimai turi suvirš pusės milijono narių: Parapijiniai 800,000; Mormonai 600,000; ir Reformuota Bažnyčia 510,000. Po jų seka Suvietytie Broliai, su 376,000 narių, ir žydai su 357,000 narių. Reikia atsiminti, jog skaitlinės jima tik tuos, kurie yra tikrais bažnyčios nariais. Suvirš 3,000,000 žydų gyvena Sv. Valstijose, bet didžiama nepriklauso prie jokios bažnyčios, bet švenčia žydiškas šventes laikinuose sinagoguose.

Penki tikėjimai turi tarp 300,000 ir 100,000 narių ir šes tarp 100,000 ir 50,000. Evangeliškas Synodas, vokiška bažnyčia, turi 275,000 narių, ir du trečdaliai Evangelikų bažnyčių, ir vokiškos, turi 235,000. Dunkard Broliai, ir vokiški turi 137,000 narių, ir Draugų Draugija (Kvakeriai) turi 117,000 narių. Krikščioniška Bažnyčia (Krikščionių Amerikoniška Konvencija) turi 100,000 narių. Memonitai, bažnyčia, turi netiki į kudių krikštą, ir kuri karų ir bile skriaudos priešas, turi 82,000 narių. Šita bažnyčia yra viena iš seniausių Sv. Valstijose, nes William Penn davė joms namą Pensylvanijoj kur tuosai galėjo sekti religijoms tikėjimus. Memonitai pradėjo važiuoti į Sv. Valstijas 1390 m. Motarai, kurie tiki, jog Dievas viena ypatata ir ne trijose asabose ir jog Jėzus yra žmogus ir ne Dievas, turi 71,000 narių. Beveik visi gyvena Massachusetts. Pentekostų bažnyčia turi 62,000 narių. Universalistai, kurie tiki į šganymą visų žmonių, turi 60,000 narių, daugiausia rytuose. Spiritualistų bažnyčia, kuri įsteigta sulg Andrew Jackson Davis teologisų raštų, turi 50,000 narių. Dagegis mano, jog prie Spiritualistų bažnyčios priklauso visi spiritualistai, kas jima bile ta, kuris tiki, jog su mirusiais galima susinėsti.

Didžiama tikėjimų, imigrantų atnešta į Sv. Valstijas, kur jie gali gerbti Dievą kaip nori. Tik keli mažesni tikėjimai amerikoniško paėjimo.

SVEIKATOS DALYKAI.

Laikas subrusti naikinti pradedančias rasti ankstyvasias muses, sako Sv. Valstijų Sveikatos Biuras. Daug lengviau neleist veistis šimtams mūsų dabar, negu kad gaudyti ir mušti milijonus vidurvasaryj.

Medikalis kariuomenės imamųjų vyru tyrinėjimas parodė, kad apie trečdaj vyrų turėjo kokią nors kuno eibę, dėl kurios jis negalėjo eiti militarij pareigų. Didelė dalis nesveikimų buvo tokių, kurių lengva išsisaugoti, jei būtų apsižiūrėta jaunystėje, o daug kitų dar ir dabar būtų galima pagdyti, jei būtų vartojamos tinkamos priemonės.

LIUBLINO SEIMO DIENYNAS

1569 M.

Vertė V. K. RAČKAUSKAS

(Tasa).

Jis taipgi pareiškė esąs pasiryžęs duoti atskaitą iš savo darbų ir atsisteisti, jei kas buvo nuskriaustas jam pareigas einant. Erant haec omnia non sine lachrymis (Neapsiėjo čia ir be ašarų). Pats karalius liudijo vyskupą teisingai ėjus savo pareigas. Tą patį pareiškė senatorių vardu, arcivyskupas. Kadangi karalius umai pakilo, tad atstovai tuo tarpu tylėjo. Antspaudą karalius pasiėmė su savim. Senatorių pasitarimas atidėta rytojaus dienai 4).

ANTRADIENIS, Sausio 11 d. — Karalius pašaukė atstovus, kad eitų klausyti senatorių nuomonių. Iki jie pradėjo savo nuomones reikšti, didysis maršalkas karaliaus vardu įteikė pokanciero antspaudą kunigui Franciskui Krasinskiui, primindamas jam jo tarnybos svarbą ir jos pareigas etc. Kunigas Krasinskis padėjo ir sudėjo priešaišką, kurią diktavo kanceleras. Po to atstovai palūdijo Plocko vyskupo tarnybos teisingumą ir dėkojo jam už tai, kad jis dabojo įstatymų ir paliko savo vietą absque monitore (be užmetimų). Jis čia pat jiems atsakė 5). Paskui senatoriai pačiliui reikė savo nuomones, — arcivyskupas pirmas pradėjo. Senatoriams pradėjus reikšti savo nuomones, karalius pasikėlė ir išėjo, gi senatoriai pasiliko ir svarstė apie tai, kad paskyrus komisiją klausimui su Lietuva dėl unijos svarstyti 6).

4) "W poniedziałek po Trzech Krolach. Byla propozycja proponowana od JKMosci przez księdza Piotra Myszkowskiego biskupa Plockiego podkanclerza kononnego, taż co i na powiatowe sejmie byla proponowana."

5) Antradienyj po Tryjų Karalių. Mažąją antspaudą atidavė kunigui Krasinskiui ponas Jonas Firlej iš Dąbrovicų, Liublino vaivada ir karalystės maršalkas.

6) Dzialynskio Dienne plačiau: "Reiškė nuomones senatoriai, kurie buvo atvykę į Seimą, būtent: Gniezno arcivyskupas Uchanskis; Krakovo vyskupas Padnievskis; Kujavų vyskupas Karukovskis; Poznaniaus vyskupas Konarskis; Plocko vyskupas Petras Myškovskis; Cholmo vyskupas Starozrebskis; vaivados — Krakovo vaivada Stanislovas Myškovskis; Sandomiero vaivada Petras Zborovskis; Liublino vaivada Firlejas iš Dąbrovicų; Bielsko vaivada Dembovskis; Lenčios vaivada Sirakovskis; kaštelianai (jų surašas raišraštyje praleistas). Senatorių nuomonė dēlei paduotojo pasiūlymo (kaip pradėti derybas dėl unijos): Gniezno arcivyskupas sakė: "daug reikalų susirinko šitam seimui; reikia iš eilės visi apsvarstyti. Reikia pasitarti su mūsų broliais atstovais dėl unijos. Apie kitus reikalus reikia kalbėti iš eilės: apie išaikvojimą penkių šimtų tukst.; apie 4-tąją pajamų dalį; apie tai, kad surenkamieji pinigai nebūtų užlaikomi vietose; apie paslėptus raštus. Nereiktų persokti, svarstant, nuo klausimo ant klausimo, bet svarstyti juos tvarkingai iš eilės, kaip to reikalauja konstitucija. Reikia kalbėti ir apie tai, kad kiekvienas mokėtų mokėtis ir neišsiskindėtų nuo mokėjimo; ir apie tai, kad rinkėjai nepriduoda atskaitų. Reikia sužinoti, ką padarė revizoriai, kurie važinėjo į Podolijos žemę. Reikia ir vėl siųsti revizoriai, nes girdime skundų, kad pirmieji revizoriai labai spaudė žmones. Reikia prižiūrėti, kad visi mokėsiai nuo prekybos, nuo tilitų ir nuo keltų būtų sumokami į valstybės ir karaliaus išdą. Reikia kalbėti apie teisingumą. Žmonės skundžiasi, kad bylos nėra svarstomos netik sveigose ir seimuose, bet ir šiaip teismuose paskirtais laikais ir jau grumojama teisėjams. Dievo bausmė, — taip daug pinigų išleidžiama valstybės gynimui, gi to gynoimo nėra. Užsipuldinėjo ant karaliaus už tai, kad nėra teisingumo. Reikia kalbėti apie peštynes, kuriose dalyvauja net kunigai ir moksleiviai. Tikyba paminta; priviso sektų, ir žydų daugybė. Reikia kalbėti apie nuošimčių lupikus, — prieš juos dar nėra jokio įstatymo, tad jie ir lupa po 14 auksinų nuo šimto. Keiksmi nebeteke įjegos: stōrstai negelbsti. Aš norėčiau, kad apie visą tai būtų kalbama iš eilės, nieko nepraleidžiant."

Po to arcivyskupas pertarinėjo karalių karalienės reikalą: kaip pereinuose seimuose, jis ir kiti atstovai prašė karaliaus, kad prisiimtų atgal karalienę, taip ir dabar jis to paties prašo ir daro tai ne Austrijos imperatoriaus ar keno kito prašomas, bet dėlto, kad atsimenta Dievą ir trokšta respublikai gero pavyzdžio, nesa ir Dievo Sunaus yra įsakyta neapleisti savo moters. "Šviesiausias karaliau! Neturi paveldėję. Tamstos liga visus mus įgąsdino. Jei, neduok Dieve, tamsta numirtum, tai kokion nelaimė mes visi patektume!" Ir prašė karaliaus pagalvoti, kad tos nelaimės iš-

SAUSIO 12 D. buvo ginčai atstovų su senatoriais. Todėl (trečianienij) atstovai siuntė senatoriams paklausimą apie kalbamąją delegaciją; rods jie, prisilenkdami prie senatorių noro, sutiko rinkti tam tikrus žmones pasitarimams su lietuviais, bet jie ir patys nori dalyvauti tuose pasitarimuose ir nori taip pat, kad ir karalius dalyvautų; taip pat turį pasielgti ir lietuviai: tegul išrenka delegaciją ir tegul visi dalyvauja svarstymuose. Kadangi šiuo klausimu atstovai niekaip negalėjo susitarti su senatoriais, susinesdami su jais per tam tikslui parinktus žmones, tad patys nuvyko pas senatorius ir pradėjo tartis, kokiū būdu pradėti derybas su Lietuva dėl unijos. Senatorių nuomonė būtų tokia, kad (lenkų) senato ir atstovų delegacija susirinktų vienoje salėje, o Lietuva — kitoje, priešais, ir kad vieni su kitais susinėtų ir vestų derybas be karaliaus. Senatoriai tuojau ir paskyrė savąją atstovų delegaciją, būtent: Gniezno arcivyskupą ir Krakovo, Kujavų ir Plocko vyskopus; Krakovo, Sandomiero, Lenčios ir Liublino vaivadas; Sandomiero ir Sandeko kaštelionus; pagaliau — kancelerą ir pokanclerą. Buvo paskyrę jau ir žmones, kurie turėjo pranešti lietuviais, kad ryt dieną ateitų posėdin; paskirti buvo: Sieradzio kaštelianas ir kiti. Ponas kanceleras nesutiko vesti kokias nors derybas be karaliaus, nes karalius būtų galėjęs lig ir išlysti iš šito viso reikalo. "Jei mes be jo pradėtume derybas su Lietuva, ir tos derybos paitų, tai karalius rastų sau tame pasitaisinimą."

Atstovai tuojau pasigavo sau tą mintį ir, išėję iš senato, nusprendė: išrinkti delegaciją, bet prie jos turi būti jie patys ir karalius; Lietuvos atstovai ir gi turi būti visi su savo delegacija ir turi viską girdėti, nesa atstovai (lenkų) esą jau prietyrimo pamokinti: šis buvusijų seimų jų žino, kaip Lietuvos senatoriai rupinasi, kad derybose nedalyvautų žmonės, kad jie, pažinę lenkų teisių, neužsimanytų jų sau. Lietuvos senatoriai jau ir taip peikė savo žmonėms uniją, kiek norėdami; atkalbinėjo juos nuo unijos ir kėlė juose neapykantą prieš ją, o jie daug geriau manytų apie uniją, jei apie ją patys iš lenkų sužinotų. Priėmė šitokį nutarimą, atstovai pasiuntė pas karalių pasiuntinius, prašydami, kad jis dalyvautų lenkų senato posėdyje, tuos klausimus svarstant, kad delegacija išsireikštų, visiems atstovams girdint, ir kad kiekvienas atstovas turėtų teisę daryti jai pastebėjimus, jei ji ką nors praleistų ar pamirštų 7).

(Bus daugiau)

silenkus. Maldavo karalių, kad liautųsi nedorai gyvenęs.

Krakovo vyskupas sakė: "Pirmučiausia reikia užsiminti tais reikalais, kurių dėlei mes atvykome į patį valstybės pasienį. Mūsų pirmtakui geidė unijos tam, kad nenuskriaudaus respublikos. Reikia pradėti nuo unijos, — pradėti kaip galima greičiausiai, susitarti kame nors ir, susitarus, pasikviesti lietuvius, kad priimtų mus nutarimą. Kadangi mes atvykome čia dėl unijos, tad apie ją ir reikia kalbėti ir, ligi ji nebūs užbaigta, nekelti svarstymui jokių kitų klausimų." Pertarinėjo karalių taip pat, kaip ir arcivyskupas.

Kujavų vyskupas taipgi pertarinėjo karalių. "Ne naujiena, sakė jisai, kad daug yra betvarkės ten, kur šeiminkas tankiai nebuna namie. Unija yra reikalinga ir naudinga visiems, jei galima manyti ją įvyksiant; bet jei ji neįvyks, tai joje tėra mums vieni pavojai. Reikia mums vienodai nusistatyti unijos klausimu. Priežastis, dėl kurios lietuviai nenori unijos su mumis, yra tame, kad mes turime netikusią valdžią ir kad pas mus nėra nieko pastovaus ir patikėtino; jie sako taip gi, kad ir karalius daro viską savo valia. Jei tas būtų teisybė, tai aš nei nekaltinčiau lietuvų už tai, kad jie nenori susijungti su mumis. Vienok aš nemanau taip apie jusų didenybę ir, Dieve duok, kad liautųsi taip jus įtarinėję. Kuo reikia remtis, kad privedus lietuvius prie unijos? Tikrai sutartimis, nes naujos unijos neišgalvosi. Unijoje aš žiuriu du dalyku — vienas žada bendrą naudą, kitas gi — pavojų." Kalšo kaštelianas pastebėjo, kad "kaip unijos klausimas bus užbaigtas, tad iš konstitucijos bus matoma, kas reikia toliau veikti." Bendrai imant, visi sutiko pradėti nuo unijos ir spręsti apie ją sulyg Aleksandro privilegijų.

Jo didenybės nuomonė: "Kadangi čia atvyko Lietuvos kunigaikštystės atstovai tam, kad įvykinus tai, kas liko neįvykinta, ir kad viešpatautų abipusė meilė, tad aš geidžiu nevilkinant svarstyti klausimą bendrai su Lietuvos ponais. Gi kas liečia mano asmenį, tai apie tai kalbėsime kitu kartu, jei pasitaikys proga."

7) Pas Dzialynskį visa tai kitaip yra nupaskota, būtent:

"Trečianienij po Tryjų Karalių atstovai reikė savo nuomones dėl paduotojo sumanymo. Poznaniao vaivadija — p. Biechovskis: "išrinkti delegaciją pasitarimams su senatoriais, kokiū būdu pradėjus derybas su lietuviais." Radiejevo storosta: "prašyti senatorių, kad jie pirmi pasakytų mums, kaip jie mano prieti prie unijos." Krakovo atstovai taip pat buvo tos nuomonės,

Badai Lietuvoje.

Užviešpatavus Rusijos dešimtyje rėdybų bado šmėklai 1921 metais, tas liudnas balsas pasiekė netik pasaulio didelius miestus, bet ir mažus kaimelius, ir į kiekvieno asmens ausį skambterėjo tos giltinės aštrūs dantys. Atjausdami Rusijos baduolių sunkias kančias netik valstijos ar grupos, bet ir pavieniai asmenys renka aukas ir siunčia kaippo ginklą apsiginti nuo tos negeistinos bado užpuolikės.

Gudrus klerikalai, kurie viską panaudoja savo partijos naudai, ir dabar pasakoja, buk Dievas baudžia Rusijos žmones už bolševizmą. Bet kyla klausimas: už ką Dievas baudė Lietuvos žmones atgal 56 metai, kad po Lietuvos bado šmėkla siautė? Tik tada Lietuvos žmonės buvo ištikimiausi katalikai, ir tame Lietuvos žmonės negalėjo būti atsakomybėje, jei lenkai ir jų pasekėjai kunigai, 4 metai prieš tai kilo su procesijomis ir visokiomis šventenybėmis prieš Rusijos valdžią, kad ant visados palankių žmonių vergiją — baudžia. Ir vėl kita: už ką gi Dievas čia baudžia badais Amerikos žmones, jau antri metai? Tik čia viskas uždėjęs taip kaip ir kitais metais, o skaitlinės parodo, kad į 6 mėnesius išsižudė žmonių iš bado apie 7 tukstančiai. Nejaugi čia Amerikos kapitalistai sėdi su Dievu ant to paties sosto?

Man tankiai tenka susidurti su Lietuvos seneliais, kurie pasiekę gilios senatvės nuo 68 ir iki 115 metų amžiaus. Jie su sąžaromis apipasakoja badu ir

Ei Jaunime!

Ei, jaunime, šen į burį, vargą mesk šalin, sparnų mostais susiburę skrisim ateitin!..

Mūsų vėliavos lengvutės supas pamažu...
Mūsų dainos dar jaunutės Dar gyvent gražu.

Vėliavoms save sujuose, rankoj švyturiais, Gražiu, darbu pasiguodę trauksime barais!..

Mus sparnai skaisčių svajonių Meilės ir Tiesos — taškos, skrieja virš juruzės tamsa pridengtos.

Te sau klykia juoda jura, norai mus nežus — Skriskim, skriskim, kur saulutė juroje išnyks!

Ei, jaunime, šen į burį, vargą mesk šalin, sparnų mostais susiburę skrisim ateitin!..

Kazimas Inčiūra.
("Jaunimas")

kad reikia pradėti nuo unijos ir kaip ji bus užbaigta, tad jau eiti prie kitų reikalų, sulyg konstitucijos.

Su tuo visi sutiko ir nuėjo pas senatorius, prašydami, kad jie pasakytų, kaip reikia eiti prie unijos. Senatoriai vienbalsiai išsireiškė, kad unijos reikalas reikia vesti sulyg Aleksandro privilegija ir deklaracija; jie kalbėjo ir apie tai, ar posėdžiauti su lietuviais vienoje salėje, ar duoti jiems atskirą salę ir vesti su jais derybas per delegaciją. Į tai kanceleras atsakė: "be karaliaus jokių derybų nereikia pradėti su Lietuvos senatoriais; reikia apsižiūrėti, kad karalius tokiam atsitikime neišsikutų nuo atlikimo to, ką jis privalo atlikti; atpenč, privaloma reikalauti, kad karalius pats dalyvautų ir tegul, kaip tinkamas, suveda mus su lietuviais: ar jis norės, kad vestume derybas per delegaciją, ar panorės, kad kartu su jais posėdžiautume; bet visvien reikia prašyti karalių, kad jis atliktų savo pareigą."

Liublino vaivada, dvaro maršalkas Barži, kanceleras ir kunigas pokancleras ėjo pas jo didenybę su prašymu, kad jis suvestų juos su Lietuva ir kad pasišauktų Lietuvos senatorius. Jo didenybė maloniai priėmė tą prašymą ir pasakė, pašauksiąs Lietuvą, bet manė, kad lietuviai turį posėdžiauti kitoje salėje, atskirai nuo lenkų ir

badžiaivos sunkmečius. Šitai 68 metų amžiaus Ona Jankauskiutė, po vyrų Jurauskienė, Vilkaiviškio pavieto, Suvalkų rėdybos, kalba:

Jurauskienės patyrimai.

"Aš buvau 13 metų mergaitė, kad Lietuvoje badai užviešpatavo. Ir atmenu tą rytą, kad atsi-kėlė radome mūsų laukus į mėlynas jures panešiai banguojant. O vyrai nešė lentas ir ant medinių ozių kalė lieptus per lomas, kad iš ganyklų išėmus naktigoninkus — tai merginas ir vyrus, kurie per naktį ganė jaučius ir arklius, o lietūs nenustojo iš debesų byrėjęs. Ir sulaukus rudenis netik žmonės, bet ir gyvuliai pajuto tos bado šmėklės sunkią plėgą, kuri da ant laukų aagančius javus prarijo. Ir parėję iš jurinių laukų gyvuliai su ašaromis akyse rėkdavo iš bado ir puldavosi prie šiaudinių stogų, esti, o ant jų odos mažai liko plaukų, tik nuo šlapumo daugiau biaučius šašai. Nors kartais prasiblaivius šieno kiek nuplاندادو, bet tik mažam debesui pakilus ima smarkiai lyti ir žolė ar javus vanduo išnešioja po laukus. Ir vėl nemažai darbo iki su grėbliais iš jurinių laukų sugaudu javus. O kad ir sugaudydavo, tai vis nebūdavo naudos, nes oras mažai kada nusiblaivydavo, ir drėgni javai ar šienas sudėti į preslus sudėgdavo — supūdavo."

"O bulviakasių priėjus žmonės braidžiojo po balas. Jei kur da ant iškily vanduo nestovėjo, tai ir ten žemė buvo pažlugus į purvyną, o bulvių labai retai kad kur kokia radosi sveika. Bet ir supuvusias žmonės vežė namo ir pečiuose džiovino ir iš to darė sau maistą. O rugiai nors uždėrėjo, bet kas iš jų, kad nupiovus nebuvo galima per lietų į kluonus suvežti, ant laukų rikė sau sužaliavo į želmenį, ir jau iš jų duonos nebuvo galima padaryti."

"O vasarą nuo didelio lietaus išmirko, nugelto, vien ką neturėjo brandos, antra ir tuos nebuvo galima atsakomai nuo laukų suimti."

"Da vasara, tai vis vasara: buvo galima šiaip netaip maitintis pasirenkant kokių žolių ar medžių žievių ar lapų — sudžiovinę sumaldavome ir iš jų kepdavome duoną, ir taip toliau. Nors maistas buvo nepriimtus — aitrus, kartus, bet vis da galima buvo kovoti su badu. Bet jau sulaukus žimos elgėtų pasidarė eilios, kad ir didesni ukinkai papuolė į baduolių armiją. O čia žiema neapsakomai šalta. Man nors neprisiėjo elgėtauti, bet aš mačiau, kaip pas mano dėdė, Kazį Miliuną, Grauzinių kaime, stovėdavo baduolių ilgos eilios

su viduriais patrauktais. O mano dėdė K. Miliunas tai buvo rusčios išvaizdos žmogus, su plačia barzda ant krutinės. Jis valdė kitam kaimė 120 margų žemės. Bet kiek dabar atmenu, nors žiaurus K. Miliunas atrodė ant veido, bet giliai paslėptą širdį turėjo aukso. Budavo kas diena langą atsidaręs išdalindavo baduoliams po 8 gorchius miltų, tik duodamas po mažą torielkutę. Baduoliai gavę taip gausią dovaną maišydavo į tuos miltus samaną, pelų ar taip kokių lapų ir darydavo iš to mišinio valgį."

"Ir tik tada žmonės pradėjo atjauti mano dėdės žodžiams. Sako: gerai sakė Miliunas, kad ateis toki metai, kad dvi karvės galės suėsti 15 metų maistą, ir jau šiandien mes tą turime."

"Mat Miliunas buvo šykštus žmogus ir kelerių metų javus laikydavo aruoduose ir kas vasara turėdavo vėdinti, kad nepripiktų. Jisai tik tada parduodavo, kad ant javų pakildavo didesnė kaina. Kaimynai iš jo juokdavosi, sakydami, kad Miliunas valgo penkiolikos metų senumo duoną. Dėdė norėdamas tam pasiteisinti prieš juos, sakydavo: "Vai vyručiai, vyručiai! bukime pačėdlyvesni, nes gali ateiti toki laikai, kad dvi karvės galės suėsti penkiolikos metų duoną."

"Ir syki K. Miliunas šitai ką į baduolius prasitarė: 'Ar atmenate, kaip aš jus kalbinau, kad įsisteigti vospilote, bet jus iš manęs tada juokėtės, kad Miliunas valgo duoną penkiolikos metų senumo — rugių sukirmijųsių. O šiandien, jei turėtume tokį namą, argi reikėtų tokis didelis badas kęsti ir žmonėms ant gatvių patvoriuose mirti?'"

"Ir pasiekūs Kalėdoms da labiau galandos tuos savo aštirus dantis ta bado giltinė. Petronė Benderavičiūtė, kuri buvo pas Miliuną už tarnaitę, persirengė į savo drabužius eiti namo pas savo tėvus, kadangi gaspadorius nieko nesakė apie likimą ant kitų metų. Miliunas pamatęs paklausė: 'O kur dabar eisi, Petrone, kad apsirengi?' — 'Eisiu pas savo tėvus... turbūt jau jus manęs, dėdule, ant kitų metų nelaikysite, kad nieko nesakote,' — pro verkmsu Petronėlė prabilo. — 'Zinoma, kaip dabar tokis laikas, tai darbininkų uždėką yra į valias, bet aš tavęs nepaleisiu į baduolių eilias; jėgu iki šiol būvai gera mergaitė darbininkė, tai ir buki ir valgykime duoną, iki jos da turėsime' — atsakė Miliunas. Petronė puolė ant žemės bučiuoti savo gaspadoriui kojas, bet dėdė tą nedaleido, paimęs už pažastų pakėlė Petronę ir liepė eiti dalyti baduoliams dovanas."

"Pora metų prieš tai buvo labai nuplaktas Miliunas rusičkų kazokų negaikų, kad neišdavė miatežnikų lenkų.

(Bus daugiau)

vesti derybas per delegacijas.

Atstovai gryžo nuo senatorių į savo rumus ir reikė nuomones dėl rinkimo delegacijos deryboms su Lietuva. Nusprendė: išrinkti delegaciją, nes visi negali kalbėti, bet drauge su delegacija bus ir jie patys, ir jei kurs atstovas ras reikalingą ką nors pasakyti, tai galės kalbėti; lietuviai atstovai taip gi privalo dalyvauti visuose pasitarimuose. Delegacija turi būti renkama iš visų atstovų, o ne sulyg vaivadijų, — ir tai dėlto, kad paskui nebūtų kalbama, jog gana esą šaukti į seimą po du atstovų nuo vaivadijos, o iš kitų po vieną ir kad tokiu būdu visiškai neprauždius atstovų rumų, apie ką jau laikurių knibždama.

Senatoriai tikrino atstovus, kad jie nuo savės pakviestų lietuvius. Atstovai nusprendė patys nekviesti, tad prašyti karaliaus, kad jis juos su Lietuva suvestų, kaip tai yra jo pareiga — kad jis nesitrauktų nuo savo pareigų.

Delegacijon išrinkta šitie: p. Biechovskis, Radziejavo storosta; p. Vislickis, p. Košovskis, Poznaniao jaunesnysis teisėjas (podsedek), Čečino storosta, p. Zborovskis, p. Safraniecas, p. Przemyslio teisėjas, p. Sieniėkis, Plocko teisėjas, p. Plaza, p. Pomętoyskis, p. Liechantovo teisėjas. Ta delegacija buvo paskirta tikrai pradėjimui derybų dėl unijos, — dėlto, kad paskui būtų galima juos prašalinti.

vergijos retėjus, praskynė laisvai ir pažangiai minčiai kelia.

9. Mandatų komisija pareiškė savo raportą, šaukė delegatus vardais. Prezidentas paskyrė komisiją prisegimui pasiuntiniams Seimo ženkliui: pp. P. Petraitienę, ir M. Paškevičienę.

10. Svarstoma, ar suteikti patariamai balsas S.L.A. nariams, kurie nėra kuopų deleguoti, taipgi ir svečiams atvykusiems specialiai į šį seimą iš Lietuvos — Natkevičiui ir Žygeliui. Čion kyla diskusijos, ar suteikti tiems virš paminėtiems patariamasis balsas, ir seimo ženkliui. Balsavimai išrišo šį klausimą: diduma balsų nutarta suteikti balsas ir ženkliui tiems, kurie bus užsiregistravę pas sekretorius.

11. Inešimas, kad laikraščiu reporteriai užsiregistrotu vardu ir kokius laikraščius reprezentuoja. Užsiregistroja nuo "Sandaros" A. B. Strimaitis.

12. Klausimas apie Kaulinsko mandatą — nubalsuota duoti sprendžiamasis balsas.

13. Sekretorius perskaito užsiregistravimą su patariamuoju balsu sekantį:

Prieglaudos namo komisijos narys V. M. Čekauskas, K. Karpavičius, Adv. K. Gugis, K. Jurgelionis ir svečiai Natkevičius ir Žygelis.

14. Sesija buvo uždaryta iki antrai valandai.

SESIJA II.

1. Sekretorius šaukė delegatus vardais.

2. Inešta, kad būtų išrinkta komisija iš dviejų narių balsų skaitymui per balsavimus, ar tai rankų pakėlimu, ar slaptu balsavimu; išrinkta komisijon: Metelionis, K. Šnuolis.

3. Komisijų rinkimai, — nutarta rinkti rankų pakėlimu.

4. Pareiškama, kad yra reikalinga išrinkti sekančios komisijos: a) Inešimų komisija; išrinkti: J. Ukanis, L. Savickas, J. Liutkauskas. b) Skundų apeliacijų komisija: A. Lastauskas, A. Aponaitis, K. Skučinskas. c) Rezoliucijų ir Presos komisija: T. Dundulis, V. K. Račkauskas, K. Kubilius. d) Laiškų skaitymo ir aukų priėmimo komisija: F. Matusas, P. Petraitienė, Dr. A. L. Graičiunas.

5. Sekretorė pasirenka sau pagalbininku S. E. Vitaitį, Seimas užgina.

6. Inešta ir nutarta pasiūsti Steigiamajam Lietuvos Seimui telegramą. Telegramo tekstas turės būti pagarsintas rezoliucijų komisijos ir priduos Seimui užgirti pirm siuntimo.

7. Sekretorė skaito praėito Seimo protokolą. Išklausius protokolą priimtas.

(Toliau bus.)

Seimas tai Seimas!

SEIMAS, TAI SEIMAS!

Wilkes Barre, Pa., birželio 20 d., 1922 m. prasidėjo S.L.R.K.A. Seimas 11:30 val. ryte. Pirmiausia papoteriavo, tur but kad Dievas padėtų geriau bartis, paskui buvo rinkimai Seimo vedėjų. Išsyk buvo matyti, kad čia dalyvauja kaip dvi frakcijos, priešingos viena kitai: viena priešinga senai centro valdybai, o kita už seną centro valdybą — Vanaginę ir Garsinę. Seimo vedėjas išrinktas Vanaginių pusės S. Pileckis. Turiu teisybę pasakyti, kad Seimo vedėjas parlamentarių taisyklių nesupranta, tai ir tvarkos nebuvo. Delegatų buvo apie 130, bet pasirodė, kad delegatai suvažiavo ne to, kad visi išvien darbuotis organizacijos labui, bet to, kad vien ar kiti t.y. Vanaginiai ar Garsiniai laimėtų. Antroj sesijoje skaito pasveikinimus — apie dešimt laiškų — bet aukų nė cento. Rezoliucijų komisija turi padarius pasveikinimus. Pirmiausia siunčia pa-

sveikinimą buvusioms Paderrevsio burdingieriai arba dartiniam šventam tėvui. Pasveikinimo žodžiai: Šventasis Tėve! mes čionai Wilkes Barriose susirinkę visi puolam ant kelių priešai tavo švenčiausią ir augščiausią sostą ir prašome Jusų palaiminimo.

Kasžin ar susimylės? Aš manau, kad dabartinis papa nėra girdėti apie lietuvius nenori. Pan Pilsudskį ir Varšavos ponus papa ne sykį palaimino, kad jiems Dievas geriau padėtų žudyti ir kankinti Lietuvos biedrus katalikus.

Antras pasveikinimas vietiniam vyskupui. Ir prieš airių puola ant kelių ir prašo palaiminimo.

Trečias pasveikinimas Lietuvos St. Seimui su dėkojimu už "rimtą" Lietuvoje žemės reformos pravedimą ir su smerkimu Lietuvos socialistų už trukdymą St. Seimo darbų.

Ketvirtas pasveikinimas Lietuvos atstovui p. Čarnekiui išreiškė pasitikėjimą ir dėkojo už didelius nuveiktus darbus. Kokius jie vadina dideliais darbais, aš nežinau, bet Amerikos lietuviai žino, kad p. Čarneckis nieko gero nenuveikė Lietuvai. Didžiausias jo darbas tur but šitas, kur jis iš atstovybės prašalino svietišką žmogų ir jo vieton įdėjo kunigą.

Po pasveikinimų sekė raportai centro prezidento, vice-prezidento, sekretoriaus ir izdininko. Raportai gana ilgi, užėmė visą popiečio sesiją. Juokinga iš izdininko, kur jis yra įdėjęs \$40,000 į Akron'o farmą: "man liepė prezidentas ir sekretorius, tai aš ir daviau pinigų." Vienas iš delegatų paklausė: p. izdininke, ar nesijautei buti atsakomybėje? Izdininkas atsakė: taip, jaučiausi, ir viskas. Iždo globėjų raportai — p. Mačiulis skaito savo raportą apie dvi valandi, bet mažai ką kas galėjo iš jo raportu suprasti. Bet antro iždo globėjo, p. Kizio, raportas trumpesnis ir aiškus, ir pasako, kad iki paskutiniam centro valdybos suvažiavimui, tai reiskia prieš pat Seimą, da nebuvo duota nė jokia security (apsauga) arba mortgage (hipoteka) už \$40,000, ir pasakė: mes buvome priešingai tokiai paskolai, bet musų mažumos centro valdyba nepaisė, ir pinigų paskolino.

Kyla bausis triukšmas. Kun. Cibulskis kalba: "Gerb. delegatai! jus patys matote, kaip begėdiškai mums akis muilina." Skaito, rodos, "Garso" No. 17-tam, kur pasakytą, buk centro sekretorius apturėjo nuo Pramonės Bendrovės mortgagę ir visus reikalingus dokumentus už \$40,000. Kun. Cibulskis toliau sako: "Gerb. delegatai! mes iki šiai dienai neturim jokios "security" už tuos pinigus, o organas "Garsas" begėdiškai akis muilina, meluoja mums. Ar mes ir ant toliau duosimės taip begėdiškai mulkinti?" — Kriminalistas! kriminalistas!"

Kunigą Cibulskį apšaukė kriminalistu už jo teisingą kalbą ir teisingus reikalavimus. Tas parodo, koki pas juos yra dora ir teisybė. Turiu teisybę pasakyti, kad kun. Cibulskis vertas pagerbimo nuo S. L. R. K. A. narių, kuris teisingai gina jų organizacijos reikalus. Buvo apie 15 kunigų, kurie visi neapkentė ir baisesiai negražiai šnairavo į kun. Cibulskį. Tai kokia artimo meilė yra tarpe jų. Jie tankiai sakio: vienykitės Kristuje.

Vienas delegatas duoda patėmijimą, kad čia yra daug laisvmanių "bedievių", kurie rašosi ir paskui paduos į "bedievių" laikraščius.

Kitas įneša, kad laikraščiu reporteriai užsiregistrotu. Bet kur tau! laukan visus bedievius! laukan kogreičiausia! da gali parašyti į "bedievių" laikraščius

apie klerikališkus darbus! Ir išėjome iš svetainės. Tai koki krikščionys demokratai čionai Amerikoje, nė kiek negeresni nė Lietuvoje. Ir komes galim tikėtis iš tokių siaurų krikšč.-demokratų? Gaila to žodžio, kurį jie vartoja: demokratas; geriau vadintųsi klerikalų partija, kuo jie ištikrųjų yra. Amen. Reporteris.

PATYS MUŠA, PATYS ŠAUKIA.

"Laisvė" bara soc. liaud. ir Valst. Sąjungą, kam jų atstovai išėję iš Seimo komisijų prezidijumų ir atsisakę daryti svarstomųjų įstatymų pranešimus. Soc.-liaud. ir Val. Saj. visą laiką aktyviai (veikliai) dirbo komisijose, dargi pasitraukus jos atstovui iš Ministerijų Kabineto. Bet pastaruoju laiku, kai jau Seimo darbai eina prie galo, krikšč.-dem., tur but tikėdamiesi ir savo pajegomis šiaip taip užbaigti tuos darbus, pradėjo visai nebesiskaityti su s.-l. ir V. S. atstovų nusistatymu, ir jų siulymus atmetta, stengdamiesi visur praveisti siaurai kr.-demokratišką nusistatymą. Kaip, pavyzdžiui, atsisako svarstant konstitucijos par. 89, kur kalbama apie sąžinės laisvę mokyklose. Soc.-liaud. ir Val. Saj. matydami, kad jų darbas lieka bergėdžias, kr.-dem. viską apverčia savotiškai, atsisakė toliau aktyviai dirbti komisijoje, žinoma, dar tuo neatsisakydami dalyvauti įstatymų svarstyme. Dėl to kr. dem. ir baras. Matyt jie norėtų, kad kas jiems paruoštų įstatymus, o jiems beliktų Seime sėdinti tik rankos pakelti ir nubalsuoti. Bet jeigu vieni norite visur saviškai valdyti, tai ir patys sukite galvas. ("L. Uk.")

PRANEŠIMAS CHICAGOS SANDARIEČIAMS.

Sandariečių išvažiavimas. Gerbiameji: — Yra rengiamas didelis išvažiavimas į girias; gražioj ir žinomoje vietoj — Jefferson girioj. Rengia šį išvažiavimą A. L. T. Sandaros 23 kuopa, nedėlioj, liepos 9-tą dieną. Prasidės nuo 10-tos val. ryte ir tęsis iki tamsai. Bus šaltų gėrimų ir užkandžių. Apie 3-4-tą val. bus programos. Kalbės pora žymių veikėjų, kurie užinteruos klausytojus. Todėl, draugai Sandariečiai, visų Chicago kuopų širdingai kviečiam atvykti, taipgi ir North Sidiečius lietuvius kviečiame visus dalyvauti šiame išvažiavime. Šis išvažiavimas yra musų organizacijai labai svarbus. Dargelis chiegiečių apie Sandarą nieko nežino, ir gal kai kuriems rodosi kaip naujovė. Šiame išvažiavime publika turės gerą progą susipažinti, kās yra Sandaros organizacija. Visus nuoširdžiai kviečia A.L. T. Sandaros North Sidės 23 kuopos Komitetas

Kur Gauti "Sandara". Pavienius num. galima gauti kozną savaitę už 5 centus, sekančiose WATERBURY, CONN. J.J. Kvaracijus, 23 Congress av BRIDGEPORT, CONN. H. Slavins, 24 Railroad Ave. CLEVELAND, OHIO. "Dirva", 7907 Superior Ave. P. A. Szukys, 2345 St. Clair Ave. CHICAGO, ILL. J. B. Aglinskas, 3238 S. Halsted St. Dr. K. Drangelis % Venta Drug Store 4101 S. Francisco Ave., A. A. Lukas, 3315 So. Halsted St. V. J. Andriulis, 2941 S. Ruble St F. A. Juezapaitis, 4559 S. Hermitage Ave, MONTELELLO, MASS. D. Kella, 9 Aarthur St. A. M. Lanška, 672 N. Main St. P. Batkevičia, 678 Main St. NEW HAVEN, CONN. K. Makarevičius, 255 Wallace St. LAWRENCE, MASS. J. J. Urbsoze & Co. 101 Oak St. Lithuanian Sales Corp., 70 Lawrence St.

BROOKLYN, N. Y. J. Pasniewsky, 87 Grand St. "Vienybė" P. Co., 193 Grand St. NEWARK, N. J. P. A. Lukšis, 190 Van Buren St.

WILKES BARRE, PA. J. Micevičius, 59 Harkins Lane NORWOOD, MASS. J. Pašakarnis, 1400 Wash. St. WORCESTER, MASS. M. Paltanavičia, 15 Millbury St P. A. Dėdynas, 85 Millbury St.

Lietuvos Albumas

Labai didelė knyga, 436 puslapių, kurioje telpa paveikslai visų Lietuvos veikėjų, kariškų paveikslų ir tt. KAINA tik \$5.00 ši knyga naudinga kiekvienam, nes iš jos dažinasi kiek kokių mokslo vyrų turi Lietuva. Tad pasiskubinkite, nes greitai laiku šių knygų gali pritrukti, su užsakymu sykiu siųskite ir pinigus.

"SANDARA" 327 E Street, Boston 27, Mass.

SPECIALĖ EKSKURSIJA LIETUVON

LIEPOS-JULY 8 DIENĄ, 1922.

Dideliu ir Modernišku Laivu "ORDUNA"

THE ROYAL MAIL STEAM PACKET CO.

EKSKURSIJA po vadovyste P-no V. M. Stulpino, kuris prižiures visoje kelionėje bagažus ir suteiks reikalingas informacijas kelionėje iš New Yorko iki pačiam Kauunui. Su šia ekskursija keliauna Lietuvon plačiai žinomas Amerikos lietuviams kinematografas A. T. Račiunas. Visi keleiviai sėsdami ant laivo bus nufotografuoti ant judomųjų paveikslų. Paveikslai bus traukiami ant jurių ir taip pat ant rubežiaus įvažiuojant į Lietuvą. Visoje kelionėje nuo New Yorko iki Kauunui visi keleiviai turės smagiasią kelionę.

Keliauk į Lietuvą Dideliu Laivu ir su Dideliu Lietuvių Buriu.

LAIVAKORTĖS: Į Eitkunus \$104.80, į Kauuną \$105.15.

Rašyk tuojau, kad galėtume užrezervuoti jums kambarį, nes vietų gali pritrukti.

THE ROYAL MAIL STEAM PACKET CO.

26 Broadway, New York. 117 W. Washington St., Chicago.

arba pas vietinį agentą.

BAMBINO. "Matai kaip greitai įsiai nustojų verkti. Aš tik ką daviau jam dozą". Vaishazoniklis Rog. S. V. Pat. Buro ir matomai tas palengvino jo skausmus tuojau. Taip, motinos! Bambino parodė puikius rezultatus palengvinime vidurių diegimo, mėšlungio ir užkietėjimo. Jis yra geriausias kudičių draugu! Kudičiai mėgsta jį! Jie prašo daugiau! 35c. aptiekose. Už 40c. prisiunčiame tiesiai iš laboratorijos. F. AD. RICHTER & CO. 104-114 So. 4th St. Brooklyn, N. Y.

Lietuviška Aptieka. Jeigu norite teisingų vaistų ir nužemintom kainom, tai visada eikite ant 100 Salem St., kur rasite visokių Amerikos vaistų ir Europiškų ir visokių lietuviškų šaknų. Mes laikome užtikrintas gyduoles nuo visokių ligų, kaip tai: nuo galvos skaudėjimo, nuo užšęsio reumatizmo, nuo nusilpnėjimo strėnų, kraujo valimui, nuo uždegimo plaučių, nuo kosulio ir visokių kitų ligų. Taipgi turime nuo visokių slaptųjų ligų ir geriausių patarimus suteikiame, nuo patukimo del vyrų ir moterų. Ateiminkite, jeigu pirksite pas mus, suėdysite pinigus ir sveikata. Ateikite visada pas mus, o mes jums patarnausime kuogeriausiai. Pašaukiame geriausius daktarus per telefoną visai uždėk. H. CABITT. 100 SALEM STREET, BOSTON, MASS.

Ruffles. Pakirpti plaukai ir pleiskanos nėra maioni kombinacija. Tos nėsvarios baltos pleiskanų lupynos sunaikina gražiausius kiekvėno plaukus. yra mirtinu priešu pleiskanų. Tik kelis kartus panaudojus jas iš galvos visškai pranyks pleiskanos. Palaikymui sveikos galvos odos ir gražių žvilgančių plaukų, naudokit Ruffles. Kaina 65 centai aptiekose, arba už 75 centus prisiunčiame tiesiai iš laboratorijos. F. AD. RICHTER & CO. 104-114 So. 4th St. Brooklyn, N. Y.

NAUJOS KNYGOS! Sulaukus vasaros dienas, jas praleidžiame kiekvienas išėję į laukus, o kad brangų laiką neleisti uždyk, ir kad jį sunaudoti geriems tikslams, tai patariame sandariečiams ir skaitytojams įsigyti šias naujas knygas: LYTIES MOKSLAS Milžiniška knyga, 400 puslapių su daugybė paveikslų, kuri yra brangi turtu kiekvienai šeimynai, tvirtuose skuros apdaruose \$7.00. KITAS KARAS Ką-tik iš spaudos, T. M. D. leidinys, labai naudinga visiems perskaityti 142 puslapių. Kaina 75c. Tad pasiskubinkite jas įsigyti, nes greitai jų gali pritrukti. Su užsakymais siųskite ir pinigus: "SANDARA," 327 E Street, So. Boston, Mass.

KNYGŲ KATALOGAS.

"Sandaros knygyne dabar gaudamos šios knygos: "Lietuvos Kariuomenė" Parasė Karininkas Ladislovas Natkevičius, artilerijos vyresnysis Leitenantas.

Telpa pilnas aprašymas tverimovai Lietuvos kariuomenės, Lietuvos kariuomenės forma, virš 60 gražių, įvairių fotografijų, porą žemlapių ir keletas kariškų dainų su gaidomis.

Šita pirma tos rušies knyga lietuvių kalboje, turi rasti kožno jaunuolio skaitoma ir gerbiama. Kaina popieros viršais — \$2.00. Ta pati gražiais audimo viršais \$3.00.

- ėių — 1919 metų. Kaina \$1.50. 10. Kregždėlė. Žodžiai V. Kapsos. Duetas Lietuvių ir Anglų kalbose. Kaina 30c. 11. Vestuvės. — "Papuskie Vėjajai". Jaunosios Aria, Sopranui arba Mezo - Sopranui. Lietuvių ir Anglų kalbose. Kaina 35c. 12. Mažas Muzikos Žodynėlis. Tankiausiai vartojamų žodžių paaiškinimai Anglų ir Lietuvių kalbose. 32 pusl. Kaina 25c. 13. Aušrinės Kelias. Čia telpa gražių eilių ir šiaip pasiskaitymų. Verta perskaityti kožnam mylinčiam klasiškų r a š t u s . Pustl. 79 50c. 14. Anderso Pasakos. Čia telpa 11 gražių pasakacių su paveiklėliais papuoštų. Lietuvių kalbon išguldė P. Nervys. Pustl. 82 25c. 15. Aukso Veršis. Vieno veiksmo komedija. Vertė Scenos mylėtojas. Pustl. 35 15c. 17. A. L. T. Sandaros Principai ir Programos. Parasė Albinas Rimka. Pustl. 32 10c. 18. Eilės - Dainos. Parasė Juozas Rainis. Gražios eilės dol doklio mavimo. Pustl. 32 20c. 19. Gyvenimo Verpete. Drama penkių veiksmų. Parasė Bl. Kadagutis. Pustl. 77 45c. 20. Girnikas - Pašakarnis, pasakojimas ir "Bėgėdis Jonas", vazelė. Parasė Karolis Vairas. Pustl. 42 25c. 21. Francijos Revoliucija. Parasė M. Avietėnaitė. Trumpa aiški istorija Francijos revoliucijos. Su paveiklėliais. Pustl. 75 40c. 22. Kaip gyvena: Latvija, Anzliai, Suomai. Parasė M. Salčius. Pustl. 65 70c. 23. Kas iš kur pareina. Trumpi pasakojimai apie kasdieninius žmonių vartojamus d a i k t u s . Pustl. 62 20c. 24. Daktaras Kišeniuje. Aiškų pamokinimai kaip užlaikyti veiklą ir kaip nuo ligų apsiginti. Sutaisė M. Paltanavičia. Kietus audimo viršais. Pustl. 167 75c. 25. Ką daryti, kad sveiki butume ir ilgai gyventume. Pustl. 32 10c. 26. Kaip Japonai gyvena dabar. Parasė Dėdė. Pustl. 48 10c. 27. Liudvikas Pasteris. Žmonijos geradarys ir Jurgis Stefosonas. Geležinkeliai. Parasė M. Salčius. Su paveiklėliais. Pustl. 48 20c. 28. Lietuvių - Latvių Respublika ir šiaurės tautų sąjunga. Rinkires straipsnių ir paskaitų parrašė Dr. Jono Šliupo. Išleista Stockholme 1918 m. Pustl. 162 Kaina \$1.00. 29. Lietuvos Laisvė. Trumpa pervalga Lietuvių tautos politikos. Parasė daktaras Jonas Šliupas. Pustl. 47 10c. 32. Lietuvos Gaspadiė. Arba pamokinimas kaip valgius gaminti. Parasė Žmona. Pustl. 80 30c. 34. Jaunuomenės švietimas kitur ir pas mus. Pustl. 28 10c. 35. Naujas Budas Išmokti Rašyti. Sutaisė P. Mikolainis. Pustl. 30 10c. 36. Pasnakai Lietuvoje. Parasė K. Stiklius. Kaina 05c. 38. Pažvelgus Atgal. Socialogiškas Romanas Edwardo Bellamy. Vertė Pranas Siulelis. Rašėjas įsivaizdina kas bus 2000 m. sukakus, kaip viskas kitaip - automatiškai veiks ir tt. Pustl. 356. Kai- 40. Prauvo. Vaizdelis iš gyvenimo. Parasė Karolis Vairas. Kaina. 10c. 41. Rojus ir Pažanga. Senovės pasakojimai apie rojus amžius ir rojus šalis. Vertė V. K. R. Pustl. 112 35c. 42. Šienapjūtė. Vieno akto operos Libretto. Žodžiai K. Jasiukaičio, muzika Miko Petrauskio. Pustl. 24 10c. 43. Trachoma arba sergėkite akis. Prie šviesos ir kiti naudingi straiz 33. Mulkinė ir Mulkytojai. Dvejių veiksmų komedija iš Amerikos Lietuvių gyvenimo. Parasė Knyburys. Pustl. 35 10c. 44. Visas Svetas. Žemė, kalnai, vanduo, upės, žmonės, miestai, statistškos žinios. Sutaisė P. Mikolainis. Žodynėlis, Angliškai - Lietuviškai. Sutaisė kun. P. Saurasaitis. Pustl. 199 35c. Užsisakant knygas, kartu reikia ir pinigų prisiųsti sekančiu adresu: "SANDARA", Book Dept., 327 E St., Boston 27, Mass.

Lietuviai Amerikoje

HARTFORD, CONN.

Birželio 10 d. vietos progresyvių lietuvių būrelis surengė čia prakalbas Eagles svetainėje neseniai atvykusiems iš Lietuvos gerbiamiems svečiams, Lietuvos Steigiamojo Seimo nariams, kapitoniui Ladui Natkevičiui ir mok. Bolinui Žygelinui. Žmonių buvo susirinkę į prakalbas apie 150. Šių prakalbų vakaro vedėjas buvo p. T. Valkevičius.

Pirmu kartu kalbėjo B. Zygelis apie Lietuvos žemės reformos projektą ir švietimo darbą. Jis pasakė kai-kurių iki šiol amerikiečiams lietuviams nežinomų dalykų. Nurodęs tulus klerikalams netinkamus žemės reformos paragrafus, jis toliau išdėstė, kaip sunkus yra Lietuvoje švietimo darbas. Liaudies mokyklų mokytojus kunigai verčia mokyklose išdėstinėti tikėjimą, ir nepatinkamus mokytojus, kurie kunigams nenori lažyti rankų, pašalina iš vietos. Lietuvos kunigai naudojami Lietuvos belkų tamsumui, ir jas suorganizuotą siūnia švietimo Ministerijai protestus, kad ministerija atstatytų nuo darbo gerus mokytojus. Nors-gi daugelis jo duotų pavyzdžių amerikiečiams lietuviams yra labai juokingi, bet jie yra labai skaudūs Lietuvos Valstybei. Antgalo B. Zygelis pasakė, kad klerikalams rūpi ne liaudies švietimas Lietuvoje, tik kunigų ir ponų viešpatavimas, todėl jie ir čia, Amerikoje, esą per savų sėbrų klerikalų Tautos Fondą už sudėtus lietuvių visuomenės pinigus rengia Lietuvoje progresyvių visuomenė ir mokytojus kartuves. Bet, esą, žinokite visi jus Lietuvos darbo žmonių priešai, kad mes pergyvenome žiauriausius rusų ir vokiečių persekiojimo laikus, ir pergyvėsim ir klerikalų kručijatos skelbimo gadynę.

Reikia pastebėti, kad B. Zygelis yra geras ir drąsus kalbėtojas. Jis nesigaili tinkamų komplimentų Lietuvos šaragelininkams klerikalams.

Antru kartu kalbėjo L. Natkevičius. Jis ir aiškiai ir nuosekliai perbėgo Lietuvos žmonių kovos už laisvę ir nepriklausomybę istoriją, ir Lietuvos darbo žmonių kovos istoriją nežinantį žmogus iš Natkevičiaus kalbos galėjo daug ko pasimokinti. Lietuvos social - liaudininkų ir Valstiečių Sąjungos agitacijos tikslams aukų publika sudėjo apie \$60.00 ir daugelis užrašė savo giminėms ir draugams Lietuvoje "Lietuvos Ukininką."

Po prakalbų į penktą dieną, tai yra birželio 15 d. pas p. T. Valkevičių po No. 166 Affleck St. susirinkęs būrelis progresyvių vidurinės sriovės lietuvių atgaivino A. L. T. Sandaros 46-tą kuopą iš 12 narių, ir tikimės neužilgo susilaukti daugiau narių prisirašant prie A. L. T. Sandaros 46 kuopos.

Naujai atgaivintoji A. L. T. Sandaros kuopa vasaros karščiui praėjus yra nutarus rengti eiles prakalbų, ir taip sau kultūros bei apšvietimo lavinimosi susirinkimų.

J. Gudaitis.

BRISTOL, CONN.

Politiniam Išdui aukos.

Birželio 13 d. čia buvo svečių iš Lietuvos prakalbos, kuriose sudėta \$50.00 aukų Politiniam Išdui. Pagirtina, kad maža Bristoliečių saujalė gaižo sudėti geroką sumą, ir gėda didelėm kolonijoms, kurios duodasi ilgas skverniams susivadžioti ir pasirodo su mažomis aukomis gynimui Lietuvos laisvės principų. Šie Bristol'o lietuvių aukosjo Politiniam Išdui:

Silvestras Zigmuntas \$5.00, Ealtramiejus Velička \$2.25, Jonas Zubrickas \$1.50. Po \$1.00: Juozas Brazinskas, Zujona Veličkienė, Domin. Dauginienė, Ekaterina Zigmantienė, Konstanca Pečinskienė, Motiejus Platulevičius, Bernardas Mortrinas, Jonas Turauskas, Ilija Kavaliauskienė, Eva Šilauskienė, Jonas Šilauskas, Juozas Selickas, Vincas Kavaliauskas, Juozas Marčiulionis, Petras Kirtiklis, Stasys Šilauskas, Jonas Galeckas, Vincas Petronis, Juozas Ruzdzevičius, Viktoras Palūžiejus, Jonas Gražėnas, Anelė Lukošienė. Ciprionas Kvedaras \$2.50, Antanas Rodauskas \$5.00, Petras Vaičiūnas \$5.00, Adomas Pudreikis \$3.50, Kazimieras Sep. Liet. Nepri gulmingas Kliubas A. J. Krušinis.

TAMAQUA, PA.

Knygos Lietuvai.

Antrame rinkime knygų lietuviams dėl atsišaukimo Siberijos lietuvių, aukosjo šie asmenys: S. Gudelevičius 20 egz. vertės \$7.95; A. J. B. 2 egz. 30c.; J. M. Spudis 11 egz. \$1.70; K. Zemer 5 egz. vertės \$4.85; J. Kamziura 13 egz. vertės \$5.60; Viso pasidaro knygų 51 egzempliorius vertės \$20.40. Atgal keli mėnesiai čia buvo surinkta ir nusiųsta knygų komitetui, J. D. Taurinui, į Kulpmont, Pa. už 40 dolerių suviršum. Patartina kiekvienam parinkti po savo apylinkę knygų ir aukuoti tą dvasišką peną savo broliams ir sesutėms Lietuvoje ir Siberijoje. Gegužės 14 d. S.L.A. pirmo Apskričio susivažiavime Shenandoah, Pa., Apskričio pirmininkas J. D. Taurinis savo raporte šitai kokią skaitlinę pareiškė: knygų buvo surinkta iš įvairių lietuvių kolonijų už \$218.38, ir pasiūsta Lietuvon į skirtingas vietas už 180 dol. Da likosi knygų už \$38.38. Tai da J. D. Taurinis, kaip S.L.A. 1-mo Apskričio pirmininkas duoda atsišaukimą į Amerikos lietuvius, kad kas kiek galėdamas aukuotų knygų arba ir pinigų, nes knygų pasiuntimas brangiai kainuoja: už 22 svarus knygų reikia mokėti \$2.52. Ekspresu siūsti yra kiek pigiau, bet šiandieninė Lietuvos valdžia, peržiūrėdama knygų pokyčius ir raskdama knygas nekatalikiškų krikščionių vystyklėliuose, su didžiausia baime leidžia per čyčių, arba ir į pragaro gelmes paskandina. Paštu siunčiant nors brangiau reikia mokėti, bet gausna knygas be jokios revizijos, kaip buna užadresuota. Ir buvo skaityti susivažiavime laišku su padėkavone iš Lietuvos už knygas priimtas ir maldavimus jų daugiau nuo Amerikos lietuvių.

Varde komiteto tariau ačiu visiems aukojusiems knygų.

A. J. Banišauskas.

LAWRENCE, MASS.

Šiame miestelyje daugelis lietuvių yra pusėtinai nuvargusių iš ilgų audimo ir verpimo streikų. Daugelis lietuvių jau išvažiavo į Lietuvą, keliatas rengiasi išvažiuoti Lietuvon liepos 8 d. tarpe kurių yra pora gerų tėvynainių, 12 kp. A. L. T. Sandaros narių, butent: P. Deltuva ir L. Stravinskas. Mes, 12 kp. nariai, suteikiame geriausių pasisakymų jums laimingai sugrįžti į savo prigimtą Tėvynę.

Beto mes, Sandariečiai, turime pranešti linksmą žinukę ir kitiems Sandaros nariams, kad mus geras tėvynainis ir darbštus visuomenės veikėjas J. Sekys padaugis vienu nariu mūsų kuopa, nes birželio 29 d. bus jo vestuvės su visuomenės veikėja iš New Yorko, gerb. Ona Drau-

gelute. Vardan mus kuopos tariame laimingo medaus mėnesio ir sugrįžus pasekmingai darbuotis tėvynės labui.

Čia girdėti, kad daugelis mano važiuoti į N. A. A. pikniką. Girdėti, kad jau ir didelį troką yra paėmę, taipgi ir keli automobiliai. Rengiasi važiuoti įpatingai gražaus jaunimo, kuris dar tik iš Lietuvos atvyko, ypač jaunos merginos žada važiuoti į minėtą pikniką. Kas nori praleisti linksmai laiką, tai tegu neužmiršta liepos 4 d. A. L. T. Sandaros Naujos Anglijos Apskričio išvažiavimo.

Gailinis Jonas.

WORCESTER, MASS.

Išleistuvių vakarėlis.

Birželio 15 dieną (Ketvergovo vakare) 8-tą valandą, Aušrelės kambariuose buvo surengtas išleistuvių vakarėlis gerb. V. M. Čekanauskui. Vakarėlį rengė bendrai Aušreliečiai ir Sandariečiai. Vakarę vedėjas buvo F. Skliutas. Atidarydamas vakarėlį vedėjas prakalbėjo keletą žodžių ir pakvietė visų pirma Aušrelės pirmininką, Balį Mingilą. Toliau kalbėjo Sandaros 16 kp. vice - pirmininkas Kriaucialis, Aušrelės Motėrų Skyriaus pirmininkė p-lė J. Rukytė. Toliau kalbėjo P. Dedyne. "Amerikos Lietuvis" redaktorius drg. Jokubynas ir Sandaros N. A. A. organizatorius A. J. Gofautas. Visi linkėjo jam gerų pasekmių joje užbrėžtame tikslu. Vakarėlyje buvo pusėtinai būrelis atsilankusių draugų, ypač jaunimo. Visi galėjęs jo ir linkėjo, kad jisai sugrįžtų atgalios į Worcesterį darbuotis. Ant patgalo ir pats gerb. V. M. Čekanauskas kalbėjo linkėdamas butoti ir pakilti augštai toms organizacijoms ir kuopoms, katrose jisai darbuotų. Po kalbų

griežė orkestra ir jaunimas linksminosi iki vėlam vakarui.

Juozas J. Krasinskas.

PITTSBURGH, PA.

Birutės piknikas.

Birželio 18 d. Birutės choras turėjo išvažiavimą — pikniką Elwin Parke. Nors išryto nebuvo gražus oras, antra — subatoj labai prilijo, bet po pietų išspagadijo, ir žmonių prisirinko į puspenkto šimto, todėl ir Birutiečiams pelno liks į \$125.00 Ir labai gerai, nes aiškiai pasirodo, kad žmonės Birutiečiams priaučia ir remia. Nors per "Draugą" ir "Garsą" šmeižia Birutiečius ir visokias melagystes rašo, bet niekas negelbsti, mažai kas melagiams tiki, nes žmonės mato savo akimis, ką Birutiečiai perstato ir kurlink eina. Taigi galės lavintis per vasarą, nes vedėjui užlaikyti užteks. O svetainę tai L. M. D-ja suteiks už dyką. Todėl, jaunime, dėkis prie choro ir per vasarą gerai pasilavinus rudenį bus galima keletą gražių koncertų pastatyti.

B. Choro Reporteris.

DARBININKŲ ĮSTATYMAI LIETUVOJE.

(Tasa).

Privatinių ūkių nuomai normuoti įstatymas.

Tasai įstatymas buvo išleistas 1920 m. kovo 29 d. Štai kai kurie jo paragrafai: "Dirbamoji priekarą žemė, kuri valdytojų nedirbama stovi dirvonais ir dėl kurios nebus padaryta nuomos sutarčių ligi 1920 m. bal. mėn. 23 dienos, privalo būti išnuomojama pirmo eilės nežemiams ir mažazemiams nemažiau kaip 3 metams, jų gi nesant kitiems nemokamai su sąlyga, kad jie at-

siteis iš visų valstybės uždedamų ant žemės priedermių. 3 par. "Nuomininkų, kurie nuomoja nedaugiau, kaip 50 deš. žemės, ir kurių sutarties laikas yra išėjęs arba kurie neturi padarę sutarties raštu, jei jie pildo sutarties sąlygas ir nori nuomoti žemę toliau, žemės savininkas neturi teisės pašalinti; nuomos sutarties laikas turi būti pailginamas nemažiau kaip 3 metams, bet nuomos aukštis ir kitos sąlygos gali būti keičiamos."

5 parag. "Šis įstatymas liečia žemės valdytojų, turinčių išviso ne mažiau kaip 100 deš. bendro žemės ploto."

Tas patsai įstatymas nurodo, kad atsitikime, kada abidvi pusi geruoju nesusitaiko dėl sąlygų, tada įsikiša tam tikra valdžios komisija ir nustato ginčijamas sąlygas.

Dar apie dvarų darbininkų atstatymą.

1919 metais Laikinoji Vyriausybė net per du atveju (liepos 5 d. ir spalio 2 d.) išleido įstatymus, uždraudžiančius dvarininkams prašalinti iš vietos ordinarninkus. Šiais 1920 metais vėl grįžtama prie to pat reikalo. Balandžio 19 d. išleidiama įstatymas, pagal kurio "dvarų darbininkai ordinarninkai, buvusieji dvaruose ligi vokičiams okupuojamus dvarą, turi teisės pasilikti darbininkais ordinarninkais ligi 1921 m. kovo mėn. 1 dienos."

"Visi kiti dvarų darbininkai priimti į dvarą okupacijos laiku ir vėliau, kėl suras darbo kitur, gali rasilikti savo vietoje ligi 1921 m. sausio mėn. 1 dienos." Jie gali naudoties butu, žemės plotu ganėtino didžio, užlaikymu jų gyvulių, kuru ir be to visa "darbininkas, jo žmona ir jų vaikai ligi 10 metų ir tie šeimos nariai, kurie dėl ligos ar senatvės sau

pelnyti duonos patys negali, gausna kas dieną po vieną svarą rugių. Rūgiali atiduodami kas mėnuo," "Paliktas šiomis sąlygomis darbininkas privalo atidirbti kas mėnuo; už butą 1 dieną, už kurą 2 dieni, už ganyklą ir pašarą gyvuliams 2 dieni, už žemę 2 dieni. Už kiekvieną gaunamą grūdų puđą vasaros, rudens ir pavasario metu 2 dieni, žiemos 3 dienas."

Darbininkai netekę dėl darbo sveikatos, išbuvę dvare nemažiau kaip 10 metų, pasenę ir dėl tų priežasčių nebegali dirbti, tečiau turi gauti tą patį išlaikymą. Prašalinti darbininką iš dvaro dvarininkas gali tik sutikus Darbo Inspektoriui.

"Dvaro valdytojas už nepildymą šio įstatymo baudžiamas teismo keliu ligi 10,000 auksinių."

Laikinoji Lietuvos Konstitucija ir darbininkai.

Paskutinis didelės svarbės aktas, Laikinosios Vyriausybės išleistas, buvo "Laikinoji Lietuvos Valstybės Konstitucija." Čia tenurodysime į du jos punktu, kurie užtikrina Lietuvai demokratine tvarką, taigi ir darbininkų teises.

§ 15. "Visi Lietuvos piliečiai, vis tiek kurios lyties, tautybės, tikybės yra lygūs prieš įstatymus; kuomų ir tutulų nėra."

§ 16. "Visiems Lietuvos piliečiams laidojama asmens, buto ir korespondencijos neliečiamybė bei tikybės, sąžinės, spaudos, žodžio, streikų, susirinkimų ir draugių laisvė. Mirties bausmė naikinama."

Pastaba pažymi, kad "karo metu, taip-pat Valstybei grėsiančiam pavojui pašalinti, konstitucinės garantijos įstatymų keliu gali būti sustabdytos." Ir priekie sustabdyti, kada lenkai užėmė mūsų sostinę ir emė grumoti visos tautos gyvybei. Bet neteisinga yra kaltinti Lietuvos Valdžią už tai, už ką neša prieš istoriją atsakomybę ir kaltę imperialistiniai kaimynai.

Laikinosios vyriausybės darbai baigėsi. Jos nuopelnai mūsų tautos gyvenime liks aukso raidėmis istorijon užrašyti. Ji buvo laiminga dėl Apveizdos jai skirtu uždavinio: patiesti pamatus tautos nepriklausomybei, suorganizuoti kariuomenę ir valdžios aparatą, pravesti demokratines tvarkos pradžia, apsaugoti nuo išnaudojimo darbininkus, apginti ir užtikrinti Lietuvos žemę lietuvių tautos žmonėms ir privesti tautą prie Steigiamojo Seimo. Laikinoji Vyriausybė tą uždavinį atliko tinkamai ir jį gražiai bus minima ateinančių gentkarčių.

Prie Steigiamojo Seimo.

Prasidėjus Steigiamojo Seimo darbai, šalis ramiau atsiduso; visi buvo pilni vilties, kad bevendant šalį tikriems šeiminninkams, demokratiškai išrinktiems jos atstovams — išpalengva viskas pradės eiti prie tvarkos. Tasai lukestis nebuvo užvilts, kaip parodė Seimo darbuotė per porą metų.

Dar apie dvarų ordinarninkus.

Vienu iš pirmųjų Seimo rūpesnių, buvo darbininkų reikalai. Jau liepos 15 d. išleistas buvo įstatymas dėl "Dvarų Darbininkų atstatymo." Laikinosios Vyriausybės mintį, kad dvarų darbininkų be svarbaus praskaitimo negalima pašalinti iš vietos — parėmė ir Seimas. Savo išleistuojū įstatymu Seimas patikrina ordinarninkų buvimą dvaruose, nustato jų buvimą sąlygų minimum (tai yra kiek mažiausia jie turi gauti), dėdamas pamatan senųjų įstatymų patvarkymą, tik dar nuo savęs pridėdamas kai-kurių naujų punktų: pav. "Dvarų darbininkų našlės arba žmonos, kurių vyrai šiuo karo metu nežinia kur dingę, dovanai naudojami gyvenamuose

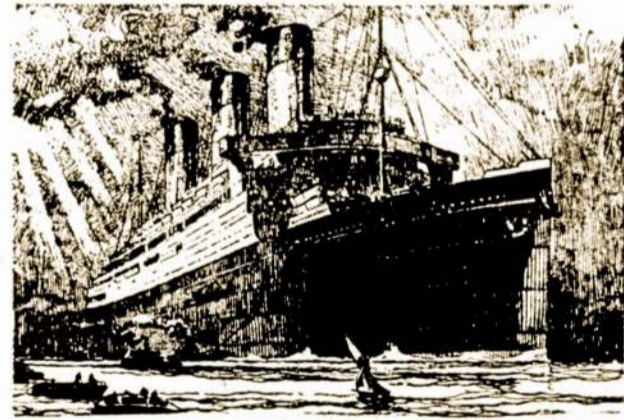
Didžiausia Ekskursija Lietuvon

BALTIC STATES BANKAS, 294 EIGHTH AVE., NEW YORK, PARENGIA SPECIALE EKSKURSIJĄ DIDŽIAUSIU IR PUKIAUSIU PASAULYJE LAIVU MAJESTIC. TASAI MILŽINIŠKAS PLAUKIOJANTIS PALOCIUS IŠPLAUKS IŠ NEW YORKO

Liepos-July 29 d.,

Keleivius Lydės

iš New Yorko

Į pat Kauną

Banko Pasiuntinys

p. Rapolas Kručas

KURIS ŠIA PIRMUTINĘ LIETUVIŲ EKSKURSIJĄ NAUJUOJU DIDLAVIŲ NUTRAUKS ANT KRUTANČIŲJU PAVEIKSLŲ (MOVING PICTURES).

LAIVAS MAJESTIC TAIP YRA DIDELIS, KAD JOKIOS VILNYS NEĮSTEN-GIA JO PASUPTI. KELEIVIAMS NEREIKIA JURŲ LIGA SIRGTI.

GARDUS VALGIS, MANDAGUS PATARNAVIMAS, GRAŽUS KAMBARIAI PASILSĖJIMUI, DĖNIAI PASIVAIKŠČIOJIMUI, ATSKIRI KAMBARIAI KIEKVIENAI ŠEIMŲNAI (PAVIENIAI IRGI GAUNA ATSKIRUS KAMBARIUS PO DVI, AR KETURIAS LOVAS KIEKVIENAME), ŠVARUMAS IR NAUJAUSI PATOGUMAI—TAI TO LAIVO YPATYBĖS.

KELIONĖ IŠ NEW YORKO Į KAUNĄ UŽIMS VOS 9 DIENAS! LAIVA KORTĖ IKI KAUNO \$107.50; IKI KARALIAUČIAUS (PILIAVGS) \$106.50. WAR TAX \$5.

SKUBINKITE UŽSISAKYTI VIETAS, NES JAU NEDAUG TELIKO! PLATESNĮ TOS EKSKURSIJOS APRAŠYMĄ IR VISUS PATARIMUS IŠSIUNČIA BALTIC STATES BANK KIEKVIENAM. RASYKITE TUOJ, ADRESUODAMI:

BALTIC STATES BANK

294 EIGHTH AVE.,

NEW YORK, N. Y.

dvaruose 2 par. sąlygomis, išskyrus už javus, jei jų vyresnysis vaikas turi nedaugiau, kaip 14 metų." Minėtas 2-as par. leidžia naudotis butu, žemės sklypu, gyvulių laikymu, kuru ir maistu.

Istatymas nurodo aiškiai, kokiais atsitikimais darbininkas galėtų būti pralintas iš vietos. Mes matome, kad jaunoje mūsų valstybėje įstatymų leidėjai ypač dažnai grįžta prie dvarų darbininkų reikalų aprūpinimo. Suprantama, kodėl taip buvo. Juk dvarų darbininkų padėtis seniau prie svetimų valdžių buvo labiausia apverktina; antra — dvarų darbininkai dar ir iki šiolei sudarė didžiąją Lietuvos darbininkų. Tai reikėjo jais visų-pirma ir rūpintis.

Liepos 27 d. Steigiamasis Seimas patvirtino ir papildė įstatymą apie privatinį ūkių nuomavimą (išleistas laikinosios Vyriausybės 1920 m. kovo 31 d.) Rugpjūčio 3 d. priimtas su papildymais "Įstatymas karškieiems žeme aprūpinti."

Atėjo karas su lenkais. Spalių 9 d. lenkai užėmė Vilnių. Visas šalies gyvenimas, susiparalizavo. Beliko maštyti visiems vien apie atsigynimą nuo lenkų, apie Vilniaus atgavimą.

Spalių 25 d. išleistas "Mažojo Seimo sudarymo įstatymas." 7 žmonės beliko Seime. Kiti išsivažinėjo organizuoti tautos atsispyrimo pajėgų.

Apie Apleistų ūkių nuomavimą.

Spalių 30 d. buvo paskelbtas įstatymas "Privatinų savininkų žemių naudojimas." Valstybė turėjo imti globon žemės ūkio virš 70 dešimtinių tų privatinų savininkų, kurie patys asmeniškai tų ūkių neveda, su visu tiems ūkiais priklausomu kilnojimu ir nekilnojimu turtu.

Čia vėl įstatymo pamate buta minties, kad turi būti visų-pirma aprūpinti žeme darbininkai, be žemėlių ir mažžemėlių. Minėtų ūkių žemės turėjo būti išnuomojamos visų-pirma "ūkio darbininkams, pradedant nuo seniausiai jame gyvenančiųjų ir turinčių didžiausias šeimas." Toliau — "mažžemėlius, kurių nuosavoji žemė susieina su nuomojamąja žeme," pagaliau — kitiems smulkiems nuomininkams.

Tiems nuomininkams įstatymas davė vilties, kad jie liks atėtyje tos žemės savininkais, nes par. 5-me skaitome šit ką:

(Bus daugiau.)

KAIP ATRADO STETOSKOPĄ

Prieš šimtą metų Rene Theophile Hyacinthe Laennec, vienas iš šiaurinės medicinos kelio pravedėjų, tėmydamas vaikus beždžiūnt Louvre soduose, ir klausantis perleidimo balso per medines lazdeles, įgavo supratimą pavartoti tą būdą išgirsti alsavimo balsą tęmiant ligonio plaučius. Jis parėjęs namo, pasiūrė iš suvyniotos popieros trubelės ir su ja pradėjo daryti bandymus savo vedamame skyriuje, Neckar ligonbutyje.

Pirmieji stetoskopai arba klausimosi trubelės Laennec'o sumanyti, buvo visai kitoki, negu kad dabar vartojami šioje šalyje, nes jie buvo taip sutaisyti, kad tik viena ausimi tegalėjo klausytis. Nežinurint j tai, originalė Laennec'o rūšis yra dar iki šiol plačiai vartojama Europos šalyse. Mums, kurie esame pripratę prie tobulaus švarumo dartinųjų ligonbutių, reikia atsiminti, kad Laennec'o laikais, kuomet ligonbutiai budavo labai nešvariai užlaikomi, gydytojams nemalonu budavo klausytis alsavimo, pridedant ausį prie ligonio krūtines.

Vartojant stetoskopą, jis turi būti pridėtas prie nuogos krutinės, ir tik taip pilnas plaučių judėjimo balsas tegali būti girdziamas. Neatsargūs gydytojai kartais mėgina jį vartoti per drabužius. Toks budas yra niekam netinkantis. Jeigu nori patikėtinos informacijos apie savo plaučių stovį, neikit prie gydytojo, kuris vartos tokį neatšargų būdą. Tuo gaisini laiką ir pinigų.

Dr. Laennec gimė Britanijoje, Quimper miestelyje, vasario 17 d. 1781, studijavo mediciną Parizyje, tapdamas daktaru 1804. Mirė rugpj. 13 d. 1826 m., sulaukęs vos 45 metus, savo gimtiniame miestelyje.

"Žemaitijos" Reikalai.

Kultūros Draugijos "Žemaitija" L. V. Komitetas Chicagoje gavo nuo Vieksnių viešojo knygyno komisijos sekančio turinio laiška:

Gerbiamieji! 1921 metų pabaigoje Vieksniuose įsisteigė prie vartotojų B-vės "Ąžuolas" viešasis knygynas. Tas knygynas vedamas prisilaikant visiško bepartitumo principo, knygos ir laikraščiai duodami žmonėms skaityti veltui; veda jį susirinkimo išrinktoji septynių žmonių komisija.

Skaitytojų tas knygynas dabar turi 168. Butų ir daug daugiau, bet stingame knygų, žurnalų, ir tt., taip pat pinigų jį įsigijimui. Žodžiu, nebeįsisteningame savo įiegomis knygyną praplėsti, padaryti jį tikrai rimtu ir dideliu Vieksnių ir apylinkės kultūros žiburiu.

Taigi labai nuddiugome, per skaitę laikraščiuose, kad Chicagoje susitvėrė draugija "Žemaitija", kuri užsibrėžė sau tikslą šelpti knygomis Lietuvos knygynus; teikiame Tamstoms savo adresą ir prašome labai malonia mums padėti.

Be to, pranešame, kad tam knygynui įsisteigti yra padėję Vieksniečių Kliubas Chicagoje, kuris prisuntė pradžių pinigų, ir siuntinėja "Naujienas" ir "Draugą." (Seka 3 parašai). Knygyno adresas: Vieksniai, Mažieji apskr. "Ąžuolo" Knygynai.

Pagirtinas daiktas yra užrašinėti Lietuvon namiškiams, draugams bei giminėms po laikraštį, siuntinėti jiems knygų, žurnalų ir tt. Butų gana puiku, jeigu bent dauguma Amerikos lietuvių galėtų tą padaryti. Bet deja, gyvenime mes matome visai ką kitą. Beveik kiekvienas amerikietis turi Lietuvoje daugybę arba nors keletą asmenų, kurie jam lygiai brangūs. Teikdamas kokią nors dovaną vienam asmeniui, tą patį turi padaryti ir kitam. Tokioms "dovanoms" prisieina išleisti kelios dešimtys dolerių. Be to, čia mes sutinkame ir daugiau kliučių, butent, kad Lietuvos žmonės labai sunku yra parinkti laikraščiai ir knygos, kurie juos užinteresuotų ir patenkintų. Daugel atvejų Lietuvos gyventojas, bent kiek skaitęs arba visai ir nečiupinėjęs gautą iš Amerikos laikraštį ar

knygą, numeta šalin arba sudegina. Ir štai tavo sunkiai uždirbtas centas nueina ant nieko arba atneša šiokią tokią naudą vienam žmogui, daugiausia — vienai šeimynai ir labai retame atsitikime — keliems gyventojams. Užtai mažas skaičius amerikiečių tesiunčia Lietuvos literaturą. Kadangi toks dalykų stovis yra toliau nepakeičiamas, tai šiandien ir noriu tarti porą žodžių šiuo reikalu.

Tie Amerikos lietuviai, kurie nesuindžia Lietuvos literatūros arba mano nebesiųsti dėl viršminėtų priežasčių, — be abejoj, klysta. Visas keblumas, kurį sutinkame siūdami pavieniams asmenims literaturą, prašalinas labai lengvu ir paprastu būdu. Atminkime, kad neuženka būti pačiam apsišvietus, bet reikia ir kitus šviesti, jeigu norime žmonišką gyvenimą turėti. Pavyzdžiui paimekime nors Lietuvos sodžius. Kas yra ten gyvenęs, tas gerai žino, kad blogesnis gyvenimo niekur ir negali būti, kaip gyventi sodžiuje, kuriame pasitaiko nemaža tamsių, prietarų pilnų ir ištvirkusių žmonių. Aiškumo dėlei štai dar vienas pavyzdys iš šeimyninio gyvenimo. Kas nežino, kaip blogai gyvena vedusis pačią nelygią sau iš intelektuališko atžvilgio arba ištekėjusioji už panašaus vyro.

Kad padarius savo numylėtiems asmenims Lietuvoje gyvenimą įvairiu ir maloniū, remkime viešuosius liaudies knygynus ir skaityklas. Ten skaito raštus jauni, suaugę ir seni. Ten raštai saugiai užlaikomi. Paaukuotas vienas kitas centas atneš naudą ne vienam, dviem arba keliems asmenims, bet visai apylinkei mūsų gimtinio kampelio. Sugrįžus kai kurią dieną Tėvynei bus ir mums patiems smagu gyventi tarp apsišvietusių žmonių.

Knygynai ir skaityklos ką tik pradėjo tvirtis Lietuvoje. Skaitytojų skaičius didinasi kiekviena diena. Tai gi kas turi atliekamų knygų bei kitokių raštų, tesiunčia Lietuvos minėtoms įstaigoms. Kas išgali paaukuoti keletą centų apšvietos reikalams, teišrašo jiems laikraštį arba knygų. Kas neišgali užprenumeruoti laikraštį metams, teuzrašo pusmečiui arba 3 mėnesiams. Aš tikiuos, kad laikraštį leidėjai ir knygynų užlaikytojai neįjėsos sau asmeninio pelno ir leis kopigaliausiai užprenumeruoti laikraštį kultūros bei apšvietos įstaigoms Lietuvoje arba išrašant jiems knygų. Prie kiekvieno laikraščio yra knygynas; galima laikraštis ir knygos išrašyti sykiu, bus mažiau vargo. Knygų galima pasirinkti iš katalogų, arba pasiųskite pinigų knygynui ir parašykite, kad už tuos pinigus pasiųstų knygų Lietuvoje tokiam ir tokiam knygynui arba skaityklai.

Jeigu jums kas neaišku literatūros siuntime Lietuvoje, kreipkitės į "Žemaitijos" L. V. Komiteto knygų (J. J. Mosgeris, 3108 So. Halsted St., Chicago, Ill.), kame gausite geriausią patarimą bei patarnavimą šiuo reikalu. L. Apolis, Sekr.

"LIETUVOS ŽINIOS"

VIENTELIS LIETUVOS RESPUBLIKOJE PROGRESYVIS LAIKRAŠTIS "LIETUVOS ŽINIOS" pradėjo eiti Vilniuje 1909 m. sustojo dėl karo 1915 m., —dabar nuo kovo 1 1922 m. vėl pradėjo eiti dienraštį ta pačia pakraipa. Rašo geriausi Lietuvos rašytojai. Turi nuolatinį korespondentų Amerikoje, Anglijoje, Italijoje, Šveicarijoje, Rusijoje ir kitose šalyse. Paduoda greitai ir sumaninai žinias. Straipsniai teisingiausiai apibūdina Lietuvos ir pasaulio politiką. Turi atskirą skyrių mokykloms. Butinas reikalas patiems išsirašyti ir užrašyti savo giminėms ir pažįstamiems Lietuvoje. PRENUMERATOS KAINA: Lietuvos Respublikoje 1 mėn. 35 auks.; 3 mėn. — 90 auks.; pusei metų — 160 auks. ir metams 300 auk. Amerikoje metams 8 dol.; pusei metų — 4 dol. Anglijoje metams 2 sv.; pusei metų — 1 sv. ADRESAS: "Lietuvos Žinios" Laisvės Alėja Nr. 60, KAUNAS. Amerikoje galima gauti pavieniuis num. ir užrašyti šiose vietose: So. Boston, Mass "Sandara," 327 E St., New York, N. Y. Vasiliauskas, 307 West 30-th St., Chicago, Ill. "Naujienos" 1739 So. Halsted St., Chicago, Ill. "Aušros Knygynas" 3210 So. Halsted St., Rockford, Ill. Petras Kutra, 1012 Main St., E. St. Louis, Ill. Jonas Žickus, 539 Collinsville Ave., ir A. L. T. Sandaros kuopose. (31) NEGAISK LAIKO, UZSIRAŠYK SAU IR SAVIŠKIAMS ŠIANDIEN.

FARMOS! NUSIPIRK FARMĄ, NEREIKS BĖDAVOT APIE DARBĄ Gražiausios Farmos apie Brocktoną. 50 akrų. Dirbamos žemės 20 akrų, miško 30 akrų. Namas su 10 kambarių, dvidešimt barnė, 3 vištininkai, geradzius, 3 karvės, 1 arklys, 30 vištų, kaina \$5,800. 24 akrų farma. 8 karvės, 1 arklys, 9 kambarių namas, barnė, didelis vištininkas, kaina \$4,800. Taipgi turime daug namų, ir biznių and pardavimo. C. P. JURGELIUN 677a NORTH MAIN ST., BROCKTON, MASS.

VENYBE 193 GRAND STREET, BROOKLYN, N. Y. Siunčia pinigų į visus pasaulio kraštus. Parduoda laivakortes ant visų linijų. Turi didelį knygyną. Leidžia du sykiu savaitėje politinį ir mokslo laikraštį "Vienybę" su juokingu skyriumi "Tarka." Kaina metams \$3.50 į Lietuvą \$4.50. Dabar per "Vienybę" eina vienatinio bepartyvių atstovo St. Seime raštas apie Lietuvos tvarką, valdžios įstatymus ir gyvenimą. Visais reikalais kreipkitės augščiau padėtu adresu.

LIETUVIŲ MUZIKOS KONSERVATORIJA Muzikos mokslas prasidėjo. Jaunesnieji, ypač, turi prasilavinėti muzikoje: nedaugelio geidžianti — tegul nors gaidas išmokyti. Kas daugiau nori pažinti muzikos meną, tam yra šie mokslai: dainavimas, teorija kompozicijos, chorvedystė, pianas, smuika ir kiti instrumentai. 10 lenkėjų dainavimo 15 dol. 10 lenkėjų chorvedystės ar teorijos kompozicijos .. 15 dol. 10 lenkėjų ant bile instrumentu 13 dol. Pastaba: Prasilavinusių s. dainininkams patartina imt lekcijas Operos repertuaru. 10 lenkėjų — 30 dol. Ad.: 769 BROADWAY, SO. BOSTON, MASS. MIKAS PETRAUSKAS, Vedėjas.

"DIRVA" ATPIGO! "DIRVA" YRA PIGIAUSIAS IŠ DIDŽIŲJŲ (8 PUSL.) LAIKRASCŲ!!! Sv. Valstijose metams \$2.00 Pusei metų \$1.00 Kanadoje metams \$2.50 Pusei metų \$1.25 Lietuvoje ir kitur metams \$3.00 Pusei metų \$1.50 Reikalaukit kopijos pažiūrėjimui — siunčiama visiems dovanai. Reikalaukit "Dirvos" Katalogu. "DIRVA" Cleveland, Ohio. 7907 Superior Ave.,

SUSIVIENIJIMAS LIET. AMERIKOJ DIDZIAUSIA LIETUVIŲ APDAUDOS IR PASALPOS ORGANIZACIJA SUVIENYTOSE VALSTIJOSE, KURIOS TURTAS ARTI \$400,000.00. Nuo susiorganizavimo iki šiam laikui išmokėta \$248,587.80 pomirtinių. Pašalpų išmokėta \$247,687.15. SLA. kuopos randasi visuose didesniuose miestuose. Nariai priimami nuo 18 iki 50 m. amžiaus. Visi nariai gauna laikraštį "Tėvynę" dovanai ir taipgi gauna SLA. išleistas knygas už pusę kainos. Pomirtiniai skyriai — \$150, 300, 600 ir 1000. Pašalpos Skyriai — \$6.00, 9.00 ir 12.00 į savaitę. Del pletesnių informacijų kreipkitės šiuo adresu: LITHUANIAN ALLIANCE OF AMERICA 307 W. 30-th Street, New York, N. Y.

NAUJIENOS "NAUJIENOS" yra didžiausias lietuvių dienraštis pasaulyje, ne tik iš dydžio, bet labiausia iš turinio. "Naujienos" nėra vieno žmogaus padaru, bet tikrai visuomeninis organas, kurame atsispindi nuomonės, sauprotavimai, geisimai, patarimai išmintis visų žymiausių lietuvių veikėjų, darbuotojų, politikų, poetų, mokytojų, mokslininkų ir biznierų. Skaityti "Naujienas" tai reiškia turėti prieš save atspindį visko, kas yra geriausia lietuvių tarpe. Lietuvos žmonės irgi myli skaityti "Naujienas." Užprenumeruokite jiems. "Naujienos" kainuoja metams Amerikoje \$7.00, Lietuvoje \$8.00. Jei dar kas nėra matęs "Naujienų" prisiųskit reikalavimą, mes pasiųsime 2 kopijas DYKAI. NAUJIENOS Del savo naudos ir garbės skaitykite "Naujienas." 1739 S. Halsted St., Chicago, Ill.

REIKALINGAS REIKALINGAS Lietuvys mokantis maliavoti ir popieruoti (Painter paper-hanger) turi mokėti amatą pilnai, proga tapti dalininku (partneriu). Atsišaukit laišku. Maliavoji ir popieruoja, darau kontraktą dideliam ir mažiam darbam. Atlikti darbą, gvarantuojau. (26) M. TRUSKA 181 New York ave., Newark, N. J.

PR. ŽIVATAS. Parduodu laivakortes, geriausių laivų kompanijų. Perku ir parduodu namus ir farmas (Real Estate). Apraudžiu nuo ugnies namus, automobilius ir tt. OFISO ADRESAS: 1836 N. Main St., Scranton, Pa.

LAIVAKORTES VĖL ATPIGO I Klaipėdą \$107.00 I Hamburgą ir Bremeną \$103.50 I Liepoją \$107.00 I Piliavą - Karaliaučiu \$106.50 War Tax \$5.00 Pinigų Siuntimas žemiausiu dienos kursu. Pinigus Lietuvoje gauna laike 25—30 dienų. P. MIKOLAINIS, 53 Hudson Ave., Brooklyn, New York. Tel. S. B. 2488

DR. J.C. LANDZIUS - SEYMOUR LIETUVIS Gydytojas ir Chirurgas, 506 Broadway, S. Boston. Valandos: 9-11, 2-4, 7-9.

Dr. Paul J. Jakmauh (Jakimavičius) Priėmimo valandos: nuo 2 iki 3 val. po pietų ir nuo 7 iki 8 val. vakare. 509 Broadway, Kampas G St., So. Boston, Mass. Telephone South Boston 502

Dr. Ignotas Stankus 1210 S. Broad St., Philadelphia, Pa. Lietuvis Daktaras ir Chirurgas. Valandos: Nuo 9 iki 10 A. M. " 3 " 5 P. M. " 7 " 8 P. M. Nedėliomis " 10 " 3 P. M.

Išgaminuojami ir pitaikomi akinius. H.S. Stone O.D. Atiu Specialistas. 399a Broadway, Tarpe Eir F gaviu, South Boston.

Tel. So. Boston 270. DR. JOHN MacDONNELL, M. D. Garsus sušaukėbėti ir ištaryti. Giso valandos: Rytais iki 9 val. Po pietų 1 iki 8 Vakara 6 iki 9. 536 Broadway, So. Boston.

Dr. Tessmer DENTISTAS 306 Main St., Worcester, Mass viršut "Iver Johnson" kautuvė. Patyres dentistas, priėmimo kainos. Atudara subatom po pietų. Nedėliomis pagri sutartį. Telephonas Park 3311

F. KLEIN L. HOFFMAN Lietuviška Krautuvė BUFFALO FURNITURE STORE Furniture Repaired and Postering 579 Grand Ave., Tel. Lib. 8515 Home address: 23 Chadem St. NEW HAVEN, CONN.

Vietos žinios.

PRANESIMAS.

Šiuomi pranešame vietos ir apilinkės lietuviams, kad utarminke, Liepos 4 d. dėl šventės Sandaros ofisas bus užduras. Tad kurie turėsite kokius reikalus, malonėkite kreiptis panedėlyje, o apgarsinimus ar šiaip pranešimus kurie norėsite patalpinti į tą numerį, malonėkite priduoti Subatoje, liepos 1 d.

Sandaros Adm.

SANDARIEČIŲ PRAKALBOS

Birželio 26 d., vietinė Sandaros 7 kuopa surengė prakalbas. Kalbėjo teisių studentas N. Rastenis, gerb. mokytojas B. Žygelis, A. Ivaškevičius ir advokatas F. J. Bagočius. Nors vakaras buvo ir šiltas, bet publikos susirinko skaitlingai, ir tas parodo, kad lietuviai susijdomavę Lietuvos reikalais. Visi kalbėtojai darė labai puikų įspūdį į klausytojus. Po Žygelio kalbos buvo renkamos aukos į Politinį Išdą parėmimui progresyvių visuomenės Lietuvoje kovoje su juodu klerikalizmu.

Nors Bostoniečiai pereitą kartą minėtan Išdą yra suaukoję virš \$1,200, bet ir šį kartą, matydami klerikalų juodus darbus, sudėjo net \$200 su kaupu.

Prakalbose buvo ir daug katalikų, kurie, išgirdę apie klerikalų darbus, labai apgailėstavo, kad likos suvadzioto klerikalų kalbėtojų ir aukojo jų juodiems darbams varde visokių "kulturos" vaju.

REP.

VISI Į LIETUVIŲ MUZIKOS KONSERVATORIJOS MOKINIŲ KONCERTĄ.

Bus panedėlyje, Liepos-July 3, kaip 8 val. vak., Lietuvių Salėje, kampas E ir Silver gatvių, So. Bostone. Šis L. M. K. Mokinų koncertas bus turtingas ir įvairus; jame dalyvaus toli pažęngę dainiai ir muzikai. Bus išpildyta operos dalykai iš "Il Trovatore," "Rigoletto," ir sekstetas iš "Lucia." Iš mus pačių dainų: "Pasakyk Lietuvai mylimoji," "Nakties rasa," ir kitos gražios dainos. Taip gi bus smuiko ir piano rinkiniai.

Visus nuosirdžiai užkviečia

RENGEJAI.

SVARBUS SUSIRINKIMAS.

Lietuvių Labdarystės Dr-jos susirinkimas įvyks seredoj, liepos (July) 5 d., 8-tą val. vakare, Lietuvių Svetainėje, kampas E ir Silver gatvių, So. Boston, Mass.

Visi nariai ir narės būtinai atsilankykite, nes yra labai daug svarbių reikalų aptarimui.

Rašt. K. Žibikas.

L. ŠAULIŲ ATSTOVO ASMENISKAI PRIIMTOS AUKOS PER BALANDŽIO IR GEGUŽĖS MĖNESIUS.

(Kitos aukos buvo sūstos per L. Finansinę Misiją arba tiesiog Šaulių Sąjungai.)

Brooklyn, N. Y.	
Per prakalbas	\$182.75
Bona \$50.	2.50
Bona \$50.	
J. Mačiulis	10.00
New York City.	
Dr. J. J. Bielskis	10.00
A. Alyčiūtė	10.00
Pr. Venskaitė	10.00
Pr. Pukas	10.00
Newark, N. J.	
Per prakalbas	83.11
Blissville, L. I. N. Y.	
Per prakalbas	28.25
Maspeth, L. I. N. Y.	
Per prakalbas	27.70
Long Island City.	
Per prakalbas	26.50
Lowell, Mass.	
Kun. Kučas	2.00
M. Vizgiūtė	1.00
Wilkes Barre, Pa.	
Kun. Paukštis	10.00
Adv. Lopata	10.00

Tamylynas	10.00
J. Tunaitis	5.00

Scranton, Pa.	
J. Steponauskas L. L. P.	Bona \$50.
A. Janušaitis	10.00
M. Stirna	10.00
J. M. Žiurevičius	10.00
Kun. Kuras	3.00
Pittston, Pa.	
Per prakalbas	31.20
Duryea, Pa.	
Per prakalbas	10.20
Little Falls, N. Y.	
Per prakalbas	10.00
Per prakalbas	10.00
Frankfort, N. Y.	
Lunevičienė	10.00
Utica, N. Y.	
Per prakalbas	31.00
Masioliunaitė	10.00
Boston, Mass.	
V. Paulauskas	5.00
Baltic States Finance Corp.	bendradarbiai:
J. Valukonis	5.00
N. Gendrolius	5.00
Wm. J. Sanders	2.00
K. Sidabras	2.00
Providence, R. I.	
Per prakalbas	66.60
Worcester, Mass.	
B. Kacevičiaus surinkta	per krikštynas pas Mikulj 7 00
New Haven, Conn.	
Šv. Pranciškaus Dr-jos	per Kvaratiejų
Išviso	\$701.81
L. L. Pask. Bonais	\$100.00.
P pinigai pasiūsti Šaulių Sąjungos Centro Valdybai.	
A. Žmuidzinavičius	
L. Šaulių Sąjungos Atstovas	Amerikoje.
MILŽINISKAS PIKNIKAS	
Draugijos Šv. Juozapo	Cambridge, Mass.
Atsibus Liepos 4 d. ant M. Bačinsko farmos, Bedford, Mass.	
Visa vietos ir apylinkės lietuvių visuomenė kviečiama atsilankyti į šią pramogą.	
Troakai išeis kaip 9:30 val. ryte nuo Lietuvių Bažnyčios; norintieji karais važiuoti reikia važiuoti iki Harvard Skvėro, po žeme ten imti Arlington Heights karą, iš ten Lowell karą, išlipti ant Summer St., ten bus ženklai ir nurodymai vietos.	
TURĖS LINKSMĄ KELIONĖ.	
Bostono Baltic States Finance Corporation Birželio 24 d. gavo tokią keblegramą iš Kauno skyriaus:	
"Šiandien apleidom Kauną ir esame kelionėj į Bremeną. Laivu "George Washington" išplauks šie piliečiai ir pilietės:	
Steponė Paltanavičienė, Valentina Paltanavičiūtė, Irene Paltanavičiūtė, tai yra Miko Paltanavičiaus žmona su dviem dukterim, kurios po atostogų Lietuvoje grįžta namo pas M. Paltanavičių, 15 Millbury St., Worcester, Mass. Pil. Vincas Žilaitis, Ona ir Magdalena Survelytės važiuoja pas Petronėlę Žilaitienę, 1110 Washington st., Norwood, Mass. Morta Kairiukstė, iš Purvinskių kaimo, Pakuonio valsė., pas švogerį J. Rekus, Pittston, Pa. Adomas V. Lapinskas, Raitininkų kaimo, Merky-nės valsė., Alytaus apskrįčio, pas Monyką Čaplikiute, 678 Main st., Montello, Mass."	
Laivas "George Washington" žinomas vienas iš didžiulių U. S. Linijos laivų. Yra viltis, kad turės linksmą kelionę ir pribus į New Yorką apie Liepos 7, 1922.	
Visus išrengę atstovybė Baltic States Finance Corp.	
Suv. Valstijų Sveikatos Buro priruoštieji skaitmens parodo, kad Pietuose suėmus į kruvą visus nuostolius nuo karštinių, džiuvos, kirminų ir palagros dar nėra tiek nuostolių, kokius padaro viena drugio liga.	
Jurių žibintuvai naudingesni už bažnyčias. — Benjamin Franklin.	

Kas Bus Liepos 4?

Liepos 4 d., Waushakum Parke, Framingham, Mass. bus Naujosios Anglijos Sandariečių Piknikas. Šiame piknike dalyvaus su prakalbomis:

Kapitonas LADAS NATKEVIČIUS

Mokytojas BALYS ŽYGELIS

Advokatas F. J. BAGOČIUS

Teisių Studentas NADAS RASTENIS

Pramonininkas A. IVAŠKEVIČIUS

SANDAROS Pirm. V. K. RAČKAUSKAS

ir visa Mass., Conn., New Yorko ir kitų valstijų inteligentija.

GARSI Amerikų judomųjų Paveikslų Kompanija PATHE NEWS trauks judamus paveikslius. Dėl Judamųjų Paveikslų gerb. M. Petrauskas su "Gabijsos" choru yra prirengę sekantį programą:

Pikniko Programas Judamiems Paveikslams

1. "GABIJOS" CHORAS. Dainavimas. Šokiai: Kriptutis, Suktinis, Klumpakojis, Noriu miego, Aguonėlė, bus imta žmonių iš publ. kos; bus kviečiami visi prie "Aguonėlės," t. y. visa publika šoks ir bešokant bus imti paveiksliai. Vadovauja komp. M. Petrauskas.

2. BĖGIMAS. a) Storiausi vyrų. b) Dikčiausios moterįs. c) Jaunos mergaitės. d) Jauni vaikinai. e) Senės ir seniai.

3. RISTYNĖS. Ristynėms paskirstyta šios poros: Karzonas prieš P. Vaičūną iš Montello.

Federavičius prieš K. Sungailą.

Juodgudis prieš V. Jankauską.

Sinkevičius prieš K. Budinavičių, iš Worcesterio.

Molėjus prieš Narbudą iš Worcesterio.

Tribuliauskas prieš P. Apšiegą.

Kairys prieš Bendoraitį.

Stankevičius prieš Kiburį.

Kindaravičius prieš A. Mockevičių.

Bulskis prieš M. Biekšą.

Rastenis prieš K. Timinską.

Pageidaujama, kad ristynės eitų lietuvišku budu: už juostų ar glėbiuosna. Metimas per galvą uždraustas. Kas susitars ristinų budų tarp savęs kokiu budu imties, tokiu budu galės imties. t. y.: graikiškai, romiška ar amerikoniškai.

4. TRAUKIMAS VIRVĖS.

Čia stos 20 vyrų Worcesterio ir 20 vyrų Bostono.

5. LIETUVOS ATSTOVAI, Ladas Natkevičius ir Balys Žygelis improvizuos kalbą. Čia bus drauge Liet. Piliečių Komitetas ir burs veikėjų.

6. Imsis du Cambridge'aus drutuoliai S. Jenelinus žemaitis su J. Versiacku dzuku. Už juos iškalno jau yra daug laižybų sudėta. Taipgi su gan įvairiu ir dideliu programu dalyvaus ir kitų kolonijū Sandaros kuopos.

Tad visi rengitės į šį pikniką, o gausite tokius įspūdžius, kokių niekad neturėjote. Bostoniečiai surengė tris specialius karus, dėl patogesnio nuvažiavimo užsiregistruokite iš kalno. Kitos kolonijos taipgi rengia specialius trokus. Tad valio visi į Pikniką.

Visus kviečia RENGĖJAI.

LIETUVIS GRABORIUS.

Šiuomi pranešu visiems Bostono ir apilinkės lietuviams, kad nupiginau kainas už grabus, ir visą palaidojimą Palaidoju numirusų už \$100.00 ir augščiau. Pasitaičius reikalui, kviečiu brolius lietuvius ir iš apilinkės kreiptis pas mane, o aš darbą atlieku gerai, gražiai, mandagiai ir pigiau negu kas kitas. Žodžiu sakant patarnauju konogeriausiai, visiems dykai už nuvažiavimą į kitus miestus nieko nerokuoju. Pasitaičius reikalui kreipkitės šiuo adresu:

P. J. AKUNEVIČIUS
258 BROADWAY, SO. BOSTON, MASS.
Tel. gyvenimo: S. B. 1891-M; Ofiso: 381.

PRANESIMAS LIETUVIŲ VISUOMENEI.

Neįvykus pereitą nedėdienį A. L. T. Sandaros 9 kuopos išvažiavimui iš priežasties lytaus, šiuomi pranešame visuomenei, kad yra perkeltas ant sekancio nedėdienio Liepos-July 2 dienos. Prasidės 10 valandą ryte toje gamtos apdovanotoje vietoje, S. MIZAROS UKĖJE, Belchar St., E. Sharon, Mass., prie pat Canton.

Gerbiamieji! Šis piknikas bus dar pirmu kartu šioje gamtiškai taip puikioje vietoje. Yra graži lanka dėl žaidimų, ir žali medžiai pasislėpti nuo saulės spindulių. Priegtam yra puikus ežeras, kur kiekvienas galės maudytis tyrame vandenyje, ir pasivažinėti su laiveliais. Priegtam teka upė tyro vandens, kurioje taipgi bus galima maudytis. Taipgi gries muzika, kur bus proga puikiai pasilinksminėti.

Dėl patogesnio nuvažiavimo yra specialių užsakyta apie 10 trokų, kurie išvažiuos iš Cambridge, Mass. 10 valandą ryte. Visi norinti sykiu važiuoti susirinkite 9:30 val. ryto į P. Lužacko vetainę po No. 875 Cambridge St., Cambridge, Mass. Važiuojant karais arba automobiliais reikia važiuoti iki Canton skvėro, nuo ten laikyties palei rėles, arba paklausus gausite nurodymus, nes visai minėta vieta yra netoli. Šį sykį nepraleistite progos, nes tokiose vietose retai turime išvažiavimą.

Kviečia RENGĖJAI.

Užsisakykite "VANAGA"

"Vanago" No. 20 yra labai žingeidus. Kožnas lietuvis ir lietuvi turėtų jį perskaityti. Jame suras ko nėra matę ir girdęje. Blogi žmonės dreba iš baimės prieš "Vanagą," žino kad No. 20 bus apie juos parašyta. Jei nori viską dažinoti užsisakyk "Vanagą." Kaina metams \$2. Pusei metų \$1. Vienas numeris 15c. Lietuvoje kaina metams \$2.50. Kreipkitės:

"Vanagas" Pub. Co.
130 Wooster Ave. Akron, Ohio.

REIKALAVIMAI

REIKALAUJAME Agentų ir agentų dėl pardavinėjimo mūsų gyduolių. Mūsų agentai uždirba su mūsų gyduolėmis nuo 50 iki 100 dolerių ir daugiau sąvaitėje. Rašykite dėl platesnių informacijų: (25)

P. D. O. Co.
P. O. BOX 352 Hartford, Conn.

Pranešimai iš Kitur

STEBUKLINGA MOSTIS.

Jau gatava mostis, kurios visas pasaulis seniai laukia. Ta mostis išgydo reumatizmą ir visokius skaudėjimus, nepaisant kaip seniai jie jus kankina. Mes gwarantuojame arba pinigų grąžiname. Klausit krautuvsė arba prisijūkit \$3.00 į Laboratoriją. (27)
DEKSNYS GYDUOLIŲ CO.
P. O. BOX 352 Hartford, Conn.

KASDIENINIS MAISTAS

VISIEMS REIKALINGAS

Žinomas senas biznierių ANT. NAUJOKAITIS
208 West Fifth Street, South Boston, Mass.

ATIDARĖ visokių produktų krautuve, kaip tai Messos Marketa ir Groserna. Kviečia visus apilinkės lietuvius kreiptis su pirkimu maisto ir kitu smulkmenų. Čia rasite geras prekes ir mandagų patarnavimą.

Ofiso Tel. S. B. 441

Residence W. Newton 1016-R.

Lietuvys Advokatas

Veda visokias provas, kaip tai: civiliskas ir kriminaliskas; padaro visokius dokumentus prie pirkimo ir pardavimo.
FRANAS J. KALINAUSKAS,
414 Broadway, S. Boston, Mass.
(Virš Prekybos Bendrovės).

Ligoniai Kurie Sergate

Reumatu, Dusuliu (Ashma), Nervų liga, širdies liga, nuomariu, veneriskomis ligomis ir tt. Visų ligų nemini, bet bile ligą turi, ar kas tavo šeimynoje turi, nuo didžiausios ligos iki mažiausiai; galite duoti antrašą, o gausite rodas ir receptus dykai. Idėk už du centu stampą ir gerą antrašą. Dabar geras laikas, vasara ir tikai šitam laike jus patys save namie gydysite. Bandykite naminio gydymo — patys sau. Čia turite progą su gvarantavimu, bile tik jus tą darysite — pasveiksitate. Rašykite pas:

ALEX R. SALVIS
P. O. BOX 96 Dalas, Pa.

LIETUVIŲ GARAGE

Parduodame visokius automobilius, dalis ir reikmenis (supples). Išrandavojsame automobilius dėl pasivažinėjimo; ir užlaikome ekspertą mekaniką dėl sustaisyms mašinas.

PETRAS JAKIMAVIČIUS.
541 East Broadway,
South Boston, Mass.
Tel. So. Boston 51370.

Kerdiejų Spaustuovė.

(KERDIEJŲ PRESS)
598 Broadway, (2-ros Lubos) SOUTH BOSTON, MASS.
Jei jums reikia gerų spaustuvių, kaip Lietuvių, taip Anglų arba ir dar kitomis kalbomis, tai kreipkitės pas Kerdiejus, jie gerai padaro spaudos darbus — be klaidų. Apart paprastos spaudos, Kerdiejai užsima gaminimu ir tokių dalykų kaip šėrai, Paludijimai ir kitoki produktai, atliekami taip vadinamais Ingraviravimo, Spalvavimo, Imbosinimo bei Litografijos procesais.
Vieta:
Kampas Broadway ir I Street.

AKIŲ SPECIALISTAS.

Silpnos akys sudaro didžiausią žmogui nelaimę. Ir kiek gyvenime beliktu vertės, jeigu akys švieša užgestų. Štai faktas: "Septyni žmonės iš dešimties turi devėti akinius." Ar jus tikrai žinote, kad jūsų akys geros? Jei akių silpnumas ar galvos skaudėjimas apsireiškia, kreipkitės į patyrusį akių specialistą J. L. PASAKARNIS, O.D.
377a Broadway, cor. E St., So. Boston, Mass.
OFISO VALANDOS: 9 ryto iki 8 vakaro. Nedėliomis pagal sutartį.

DR. RICHTER'S "PAIN-EXPELLER"

Kaip tik pasirodo pirmutinis apsiereškimas peršalimo, pirmutinis reumatizmo ir neuralgijos gelimas, tad naudokite šią patikėtina namini vaistą. — ersitinkrinkite, kad kiekvienas bonka Pain-Expellerio, kurį jus perkate, butu pažymėta Inkaro vaishbaženkliau. Kaina 35c. ir 70c. aptiekose arba pas.
F. AD. RICHTER & CO.
104-114 So. 4th St., Brooklyn, N. Y.

Strand Lunch

Puikiausia Lietuviška VALGYKLA So. Bostone. Svariai viskas užlaikoma. Valgiai visados švieži ir skaniai pagaminti.
Taigi atėik, o persitikirins.

K. BLINSTRUBAS, Prop.
304 W. Broadway,
So. Boston, Mass.

Puiki Lietuviška

UŽEIGA

pas
ANTANĄ TAMULEVIČIŲ
300 Broadway, S. Boston, Mass.